

NASLOV

Štorklje pristajajo — dežela pa je še vedno hladna. Menda ne čaka tudi vreme na odtajanje iz Beograda?

OB ROB SINDIKALNI AKTIVNOSTI

Vajeti delavcem v roke

Brez dvoma je čas, v katerem se nahajamo, zelo zahteven tudi za delo pomurskih sindikatov, ki so na pravkar končanih letnih sejah občinskih sindikalnih organizacij pregledali svoje dveletno delo in si začrtali naloge za prihodnje. Zaostrene gospodarske razmere namreč terjajo še večjo navzočnost sindikalne organizacije v vseh delovnih okoljih, da bi lažje premagovali zdajšnje težave. V praksi gre torej za celovito preverjanje družbenopolitičnih in družbenoekonomskih razmer ter vloge in mesta sindikata v teh procesih. Zahteven čas ne dovoljuje nobenih formalnosti, površnosti in neodgovornega obnašanja, ampak dosledno spoštovanje kongresnih in drugih sklepov ter družbenih usmeritev.

Spoznanje o trdni odločenosti pomurskih sindikatov, da z vsemi razpoložljivimi silami kar se da dosledno uresničujejo dolgoročni program gospodarske stabilizacije, je že nekaj časa v ospredju prizadevanj. Pri tem se trdno opirajo na resolucijska določila, ki so brez dvoma prvi korak k uresničevanju stabilizacije, upoštevajoč nove, realne temelje nadaljnjega družbenega in gospodarskega razvoja. Prava in dejansko edina spodbuda pa je odločanje na samoupravnih socialističnih načelih, bodisi da imajo pred očmi možnosti gospodarjenja, razporejanje doseženega dohodka ali osebnih dohodkov. Že dolgo je potrjena znana resnica, da z ukrepi, ki jih pripravlja administracija mimo potreb in dejanskih možnosti gospodarstva in seveda tudi brez samoupravnih odločitev delavcev, ni mogoče ne reševati trenutnih težav in ne graditi hitrejšega družbenega in gospodarskega razvoja.

Ob dejstvu, da je razvijanje delitve po delu in rezultatih dela tudi v letošnjem letu ena ključnih nalog sindikata, so se v Pomurju marsikje temeljito lotili tudi tega pomembnega vprašanja. Na dan je prišla že dolgo znana ugotovitev, da delavci ne želijo ponovitev primerov, ko dosegajo boljše gospodarske rezultate, zaslužijo pa realno manj kot prej. Zato zaposleni upravičeno terjajo, da se z ustreznimi ukrepi ekonomske politike — socialo pri tem najodločneje odklanjajo — zaustavi novo padanje življenjskega standarda in tudi zagotovi, da bodo zaposleni v okviru rednega dela zaslužili dovolj za trden socialni položaj. Sodeč po razpravah in sklepih so pomurski sindikati trdno odločeni, da bodo v prihodnje še dosti bolj aktivni tako pri prizadevanjih za uveljavljanje pravih spodbud za boljše delo in gospodarjenje, še posebej pa za odpravo vzrokov za padanje življenjskega standarda zaposlenih.

Kljub težavnim gospodarskim razmeram, v katerih se mnoge organizacije združenega dela ukvarjajo s preusmerjanjem proizvodnje in iskanjem notranjih rezerv, pa je še obilo možnosti tudi za zaposlovanje. To je eno najpogostejših vprašanj v zadnjem obdobju, ki mu v Pomurju namenjajo dejansko veliko pozornosti, kar je ob navzoči problematiki naraščanja števila nezaposlenih, med katerimi prevladujejo mladi kadri, povsem razumljivo. Ob tem pa pomurski sindikalni delavci vidijo možnosti za odpravo tega problema predvsem v oživitvi gospodarstva, boljšem izkoriščanju zmogljivosti v vseh gospodarskih dejavnostih in v novih, smotnih gospodarskih naložbah.

Takih in podobnih, marsikdaj skupnih, obravnave vrednih vprašanj, ki niso značilna samo za to ali ono okolje, pa je v Pomurju nedvomno na pretek. Vemo, da so bila vsa pričakovanja v minulem obdobju usmerjena h kongresom, ki bi naj kot na pladnju prinesli in dali vse, kar po sindikalnih organizacijah že nekaj časa težko pričakujejo. Pokongresna leta so res prinesla svoje, predvsem pa stremitev, da tistega drugega, ki bo namesto nas opravljal naše naloge, preprosto ni. Ta realnost pa je prinesla precejšnjo mero kritičnosti in samokritičnosti, kar je vsekakor spodbudno. Če vemo, da so k temu pritegnili najširše članstvo osnovnih sindikalnih organizacij, kar so jasno pokazale tudi minule razprave o ocenjevanju dela in snovanju programov dela za prihodnje obdobje, potem se v Pomurju lahko upravičeno nadejamo kvalitetnih premikov. Ločevanje objektivnih težav od subjektivnih slabosti pa je nedvomno pravi korak!

Milan JERŠE

Leto XXXVI
Št. 14

Murska Sobota
12. april 1984

CENA 13 DIN

VESTNIK

35
LET

RUDI
CAČINOVIC:
„Ne zanikam,
da sem
Prekmur-
rec...!“

— Škoda, da so bili boljše-
viki tako kratek čas v Prekmur-
ju, saj so ravno takrat začeli
graditi železniško povezavo
med Lendavo in Mursko Soboto.
Nasip je že bil narejen, toda
do povezave nikoli ni prišlo.

— Pisatelj lahko izpove več
kot politik, a le resnico. Za njo
je odgovoren... Politike veže
le dnevna resnica in delujejo z
dnevnimi sredstvi. Pisatelji pa
morajo delovati s trajnejšimi
sredstvi.

— Veste kdaj sem preživljal
najtežje trenutke v diplomatski
karieri? Ko sem bil v Budimpe-
šti in je šlo za biti ali ne biti...

V naslednji številki našega
časnika vam bomo ponudili v
branje intervju z našim roja-
kom iz Rakitana Rudjem Čači-
novičem — v predvojnih revo-
lucionarnih dneh Ivan Slovin —
ki mu je svetovno časopisje ob
številih drugih naredo vzdevek
„Jugoslovanski Katalonec“.

Več krme s travnikov in pašnikov

Takšna je vsebina današnje posebne priloge Kmetijska panorama, ki na 8 straneh prinaša vrsto zanimivih prispevkov in strokovnih nasvetov za doseganje večje proizvodnje krme na travnikih in pašnikih. Intenzifikacija travništva in pašništva je tudi ena izmed prioritarnih nalog kmetijske pospeševalne službe, današnjo prilogo smo pripravili v sodelovanju s strokovnimi sodelavci Živinorejsko veterinarskega zavoda za Pomurje.

MONOŠTER — MURSKA SOBOTA

TUDI ŠOLSTVO SE TESNEJE POVEZUJE

Večkrat doslej, ko smo ocenjevali sodelovanje med Železno županijo na Madžarskem in Pomurjem, smo zlasti pri nas v minulih letih med drugim ugotavljali, da je bila ena izmed šibkih točk ta, ker ni bilo vzpostavljeno sodelovanje med strokovnimi ustanovami s področja šolstva — torej organizacijsko enoto zavoda za šolstvo SRS v Murski Soboti in oddelkom za prosveto v bližnjem kraju Körmenó oziroma županijskim oddelkom v Szombathelyu.

Naposled temu ni več tako. Ker so na Madžarskem z letošnjim letom izvedli nekatere spremembe v državni upravi — ukinili so namreč okraje in namesto njih ustanovili mestne svete — deluje zdaj tak oddelek tudi v Monoštru. In medtem so se predstavniki šolstva iz Pomurja in monoštrskega oddelka za prosveto, kulturo in šport srečali že dvakrat — najprej v Monoštru, pretekli petek pa še v Murski Soboti. Tako so se uspešno dogovorili za več konkretnih oblik sodelovanja med obema strokovnima službama, osnovnimi in srednjimi šolami pa tudi otroškimi vrtci, da bi si izmenjavali izkušnje in medsebojno pomagali pri uresničevanju zastavljenih ciljev na področju narodnostnega šolstva in predšolske vzgoje v Porabju ter na dvojezičnem območju v soboški in lendavski občini. Naši sosede pričakujejo predvsem pomoč pri uvajanju dvojezične pouka na porabskih osnovnih šolah. In pri tem prav gotovo lahko veliko storimo, saj pri nas — v lendavski in soboški občini — delujejo dvojezične šole že 25 let. Zato bodo tudi nadaljevali že tradicionalno sodelovanje med šolama Lendava in Monošter, okrepili začetne stike osemletk iz Prosenjakovec in Gornjega Šenika ter vključili v sodelovanje (predvsem strokovno področje) tudi šole v Dobrovniku in Genterovcih pri nas ter Števanovcih in Csöröteku (Čretnik) na Madžarskem. Prav tako bodo nadaljevali sodelovanje srednješolskega centra kovi-narsko-pedagoško-ekonomske usmeritve Lendava in srednješolskega centra tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota z gimnazijo v Monoštru. V program pa so zapisali tudi navezavo stikov med vrtcem v Monoštru in vzgojnovarstvenim zavodom v Murski Soboti.

Vse to bo prav gotovo prispevalo k uspešnejšemu usposabljanju otrok v maternem jeziku — porabskih Slovencev in pripadnikov madžarske narodnosti v Pomurju.

JOŽE GRAJ

Naložbe v kmetijstvo so se že obrestovale

Na obisku v ABC Pomurki se je 5. aprila mudil predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, prahano in gozdarstvo Milan Knežević. Seznanili so ga z doseženimi rezultati poslovanja v preteklem letu. Poudarili so, da se je dohodek v preteklem letu v primerjavi z letom 1982 povečal za 62 odstotkov. Knežević je opozoril, da bo moralo kmetijstvo iskati rešitve v dohodkovnem povezovanju v reprodukcijskih verigah, saj z dviganjem cen ni moč iskati rešitev. To je podkrepil z ugotovitvijo, da ima primarna kmetijska proizvodnja velik ostanek dohodka, Mesna industrija pa veliko izgubo.

Posebno pozornost so namenili poslovanju v prvem tromesečju letošnjega leta. Po mesu je čedalje manj povpraševanja doma in na tujih trgih, to pa povzroča velike

težave Mesni industriji, ki je letos povečala proizvodnjo za 27 odstotkov. Skladišča so polna mesa tudi zaradi večje ponudbe živine, ker primanjkuje krme. Zaradi padanja cen na svetovnem trgu se to pozna pri ustvarjenem deviznem dohodku, ki se je povečal za 4 odstotke, izvoz pa za 24 odstotkov. V individualnem sektorju so sklenili pogodbe za 70 odstotkov površin, ki naj jih bi zasejali s sladkorno peso. Družbeni sektor pa bo plan izpolnil v celoti.

Za odkup pšenice, katere tržna proizvodnja je odvisna od zamenjave za koruzo, so sklenili pogodbo za odkup 80 odstotkov načrtovanih 25000 ton pšenice.

Pri reprodukcijskem materialu se zatika pri rezervnih delih in gumah za traktorje. Dnevno dobijo le 70 odstotkov lanskih količin nafte.

Kmetijsko proizvodnjo obremenjuje predplačilo in s tem brezobrestno kreditiranje proizvodnje kmetijske mehanizacije.

Problem je tudi kreditiranje, ker sta Interna in Pomurska banka finančno prešibki, da bi lahko pokrivali potrebe po naložbah v kmetijstvu, in sta odvisni od drugih temeljnih bank, ki pa na račun kmetijstva krepijo svoj kreditni potencial.

Naložbe bodo uresničili tudi s pomočjo svolagateljev z drugih območij na osnovi sporazumov z Žitom, Mercatorjem in Merxom, del sredstev pa prispevata samoupravni skupnosti za preskrbo Ljubljane in Maribora. Pomurje si zagotavlja oskrbo reprodukcijskih materialov s sovlaganji na druga območja v Jugoslaviji.

Boris Hegeduš

Križevci pri Ljutomeru

V nedeljo bo referendum

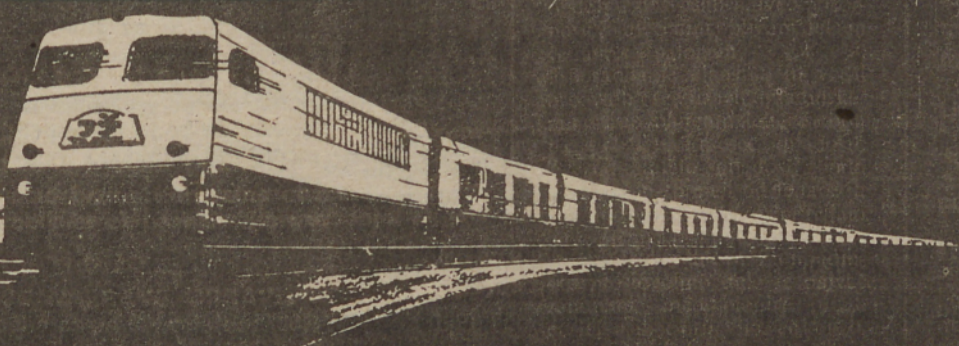
V nedeljo se bodo v krajevni skupnosti Križevci krajani z referendumom odločili za podaljšanje samoprispeljka. Že na zborih krajanov po posameznih vaseh so sprejeli referendurni program, katerega osnovne značilnosti so: tretjino sredstev, zbranih s samoprispeljkom, naj bi v prihodnjih petih letih bila namenili izgradnji telefonskega omrežja v celotni krajevni skupnosti Križevci in adaptaciji zgradbe, kjer bo telefonska centrala. Drugo tretjino naj bi namenili za skupne potrebe celotne krajevne skupnosti, kot je gradnja mriške vežice in podobno, za sofinanciranje večnamenske dvorane v prizidku osnovne šole v Križevcih ter nekatere druge skupne potrebe. Zadnje tretjino sredstev pa bodo dobile posamezne vasi krajevne skupnosti lastne potrebe (popravila vaških in gasilskih domov, vzdrževanje cest itd.). Krajani te krajevne skupnosti so že v minulih obdobjih dokazali, da so za skupne akcije, zato izid nedeljskega referenduma gotovo ne bo vprašljiv.

D. L.

VESTNIKOV VLAK 84

TISOČ
NAROCNIKOV V ROGAŠKO SLATINO

100 naročnikov bomo izžrebali — za ostale cena 1.200,00 dinarjev — vplačilo za izlet od srede 18. aprila naprej v naročniškem oddelku. Prihodnjč podrobneje o izletu in o Rogoški Slatini

Pred dnevi je bila salvadorska vojska prisiljena vzpostaviti zračni most med glavnim mestom San Salvadorom in San Miguelom kjer so gverilci obkolili okoli 700 padalcev. Po mnenju Juana Boscha, predsednika srednjeameriške komisije za človekove pravice terja državljanska vojna v Salvadorju dnevno tudi 40 do 60 civilnih žrtev. Na sliki: režimski vojaki v akciji

Himna — drežanje v nacionalna čustva

Ob kosovskih dogodkih pred tremi leti smo slišali s strani albanske iredente očitke, da izraža državna himna pripadnost k slovanstvu in da ne omenja drugih narodov in narodnosti.

Spotaknili so se predvsem ob verzah Hej, Slovani, naša reč slovanstva živo klije in ob tretji verz — Živi, živi, duh slovanški, bodi živ na veke! Vprašanje o ustreznosti sedanje himne je sprožilo javno razpravo, pred dnevi pa je zvezi zbor jugoslovanske skupščine imenoval Žirijo za novo državno himno. Tako je postala usoda himne nehoti skorajda osrednji problem, saj je vedno več glasov za staro himno in tudi naspro-

tnikov ni malo. Na primer, slovenski delegat je v skupščini izjavil, da predlog za novo himno v Sloveniji ni bil deležen podpore, republiški odbor zveze borcev Slovenije pa meni, da bi morali zadržati himno Hej, Slovani, ker se je uveljavila med vojno in po njej.

Pesem Hej, Slovani je spesnil slovaški pesnik Samuel Tomašič leta 1833, melodijo pa so peli poljski legionarji konec 18. stoletja, ki so se po drugi delitvi Poljske priključili Napoleonovim armadam. Gre za izrazito narodno buditeljsko pesem, ki so jo Slovani sprejeli kot panslavistično himno. Slovenci so jo prepevali že leta 1848, ob marčni revoluciji. Peli so

jo Hej, Slovenci. Ves čas narodnega prepoveda v prejšnjem stoletju in potem med narodnosvobodilno vojno, je pesem bodrila in ostala simbol boja za svobodo. Zato smo jo sprejeli kot državno himno, čeprav smo imeli do začetka petdesetih let drugačno besedilo. Prvi verz poje Hej, Slovani, svet se trese od Volge do Triglava. Preden smo ponovno uvedli staro besedilo, so bila prizadevanja, da bi sprejeli povsem novo himno. Po radiu so nekaj mesecev propagirali lepo, himnično, vendar težko pesem Jugoslavija. Potem pa je vse bilo tiho, do današnjih dni, ko so drugič v zgodovini nove Jugoslavije sestavili Žirijo za novo himno. Toliko o zgodovini pesmi Hej, Slovani.

Čeprav so mnogi mnenja, da ne bi kazalo izgubljati besed o novi himni, smo z razpravo o stari ali novi himni dregnili žal v srčiko spominov, tradicij in tudi nacionalnih čustev. Ne bi bilo prav, da bi prav v teh dneh prizadevanj za stabilizacijo, s katero naj bi se že bolj medsebojno povezali, začeli odpirati vprašanja odnosov med narodi in narodnostmi. Trenutno imamo druge, važnejše probleme, ne pa da izgubljam čas in moči za razprave o himni, tako kot smo izgubljali čas za razprave o politnem času, o sodih in lihih dneh za avtomobiliste in podobno.

Mirko Čepič

Oživitev „Zveze Zahodne Evrope“

Belgija je ostalim članicam v NATO in EGS predlagala, da naj bi oživile »Zvezo Zahodne Evrope« in tako zmanjšale ameriški vpliv na obrambo stare celine. Omenjena zveza je bila ustanovljena pred tridesetimi leti kot nekakšna medvladna ustanova za obrambo in zunanje-politično sodelovanje Belgije, Luksemburga, Francije, Italije, ZRN, Nizozemske in Velike Britanije. Po mnenju belgijskega zunanjega ministra Tindemansa bi lahko porušeno ravnotežje med supersilama izzvalo omejen vojni konflikt v Evropi, v katerem ZDA ne bi hotele sodelovati. Zato naj bi članice unije poglobile vojaško sodelovanje in tudi pri nakupih in proizvodnji orožja dosegle več enotnosti. Sredi maja naj bi bil sestanek zunanjih ministrov te zveze, jeseni pa naj bi se poleg zunanjih sestali še obrambni ministri omenjene sedmerice.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

PRED EKSPLOZIJJO PODRAŽITEV

Pred beograjskimi trgovinami s čevlji je zadnje dni gneča, kot da bi delili zastoj. Časopisje miri, češ da je vsega dovolj in da je nervoza odveč, z najrazličnejših strani prihajajo tudi zagotovila, da po napovedani odmrznitvi cen ne bodo dovolili izbruha podražitev.

Toda v to očitno nihče ne verjame, ne samo kupci, marveč tudi proizvajalci, ki prizadevno kopičijo zaloge. Zdi se, kot da se je začelo neke vrste odštevanje, napetost pa raste... V teh okoliščinah je seveda težko preudarno presoditi, koliko je skoraj petmesečna zamrzitev cen koristila in koliko škodila. Vsekakor ni mogoče mimo dejstva, da so se v treh mesecih cene povečale »le« za nekaj odstotkov, in če ne bi bilo odloka o maksimiranju, bi se zagotovo precej bolj. Toda po drugi strani je nekajmesečno konzerviranje razer povzročilo, da so motnje v reprodukciji in na trgu postale še izrazitejše. Nesporo je tudi, da je vlada nepriljubljen administrativni ukrep ustemeljevala s tem, da potrebuje predah, v tem času pa naj bi zasnovala boljše rešitve v cenovni politiki. No, ta predah je očitno

slabo izkoristila, čeprav te dni delegate zvezne skupščine »anketira« o predlaganem odloku, ki naj bi uvedel nove načine oblikovanja cen. V minulih mesecih namreč ni poskrbela za ukrepe, s katerimi bi okrepila položaj gospodarstva v primarni delitvi ter oživila proizvodnjo in izvoz, kar je bistveno. Zdaj, na primer, predlaga zmanjšanje nekaterih carinskih davkov in prometnih davkov, kar naj bi učinkovalo v tem smislu, vendar ni videti nobenega razloga, da ne bi tega ponudila že na začetku leta. Sicer pa je treba tudi reči, da je ta arsenal za okrepitev gospodarstva precej skromen.

Skoraj isto velja za napovedan poseg v izdatke za skupno in splošno porabo, ki se skokovito povečujejo, vsem deklaracijam in resolucijam navkljub. Ob podatku, da so se v treh mesecih

prihodki zveznega proračuna povečali kar z 64 odstotkov, se morajo naježiti lasje. Vprašati se je najprej treba, zakaj so decembra predlagali tako zajeten proračun, nadalje pa tudi to, zakaj niso posredovali že v januarju, saj je bilo menda že takrat precej jasno, da gre poraba preko vseh dopustnih okvirov. Isto velja za naložbe, saj se močno povečujejo tudi izplačila za investicije in to navzlic hitri rasti obrestnih mer.

Predah, ki si ga je vlada vzela, bi morala v prvi vrsti izkoristiti za oživljanje proizvodnje, kajti popolna iluzija je, da je možna »blaga« odjuga v razmerah, ko vsega primanjkuje in ko se v blagovno denarnih tokovih pojavljajo vse hujše motnje. Toda podatki o trimesečnem obsegu industrijske proizvodnje govori, da se proizvodna dejavnost pravz-

prav zmanjšuje, z njo pa stagnira tudi izvoz, ki je naposled bistven pogoj za vsaj kolikor toliko normalne razmere na domačem trgu. Toda položaj izvoznikov se je v zadnjem obdobju celo poslabšal, medtem ko se v zvezni skupščini pripravljajo, ali naj jim zaslužene devize štejejo v dohodek ali ne. Po drugi strani pa posojilno denarna politika v bistvu spodbuja proizvodnjo za domači trg in celo proizvodnjo, ki končuje v zalogah. Zakaj, denimo, takšnim proizvajalcem ne bi že sedaj odtegnili bančnih posojil, namesto da to predlagajo šele za obdobje po zamrzitvi in to celo samo za tiste, ki bodo navijali cene? Zakaj politika selektivnih obrestnih mer že zdaj ne deluje v tem smislu, saj menda ni tako težko ugotoviti, kdo špekulira.

Namesto tega se vlada za pričakovano odmrznitev oborožuje z najrazličnejšimi administrativnimi pristojnostmi in je v tem smislu predlagala dopolnitev zako-

na o temeljnih sistema cen in družbeni kontroli cen. Če ga bodo v zvezni skupščini izglasovali, ji bodo dali tako široka pooblastila, da bo nadzorovala praktično vse, celo cene komunalnih storitev in občinske takse. Ničče ne trdi, da v sedanjih okoliščinah ne potrebuje dodatnih pooblastil, celo dobro je to, vendar pa je iz tega koncentriranja moči mogoče razbrati, da ji ni povsem jasno, kaj bi. Razen tega, da mora letošnjo inflacijo zadržati pri 40 odstotkih, seveda. Dokaz je tudi novi zakon o družbeni kontroli cen, za katerega so si med drugim tudi vzeli omenjeni predah, vendar postaja vse bolj očitno, da se bodo cene odtilale pod okriljem starega zakona. Tako si pravzaprav priznavamo, da ne vemo, kako bi na tem področju začeli izvajati dolgoročni program gospodarske stabilizacije in protinflacijski program.

Viis je tudi, da vlada snuje pravzaprav samo formalno odmrznitev, ker, denimo, to zahteva mednarodni monetarni sklad, pa seveda zato, da bi popravila nekatera cenovna nesorazmerja. Če je v tem vsaj kanec resnice, ima seveda tudi svoj prav, vendar

po drugi strani ni prav nič potrebno metati peska v oči z nekakšnimi samoupravnimi sporazumi o cenah med proizvajalci in kupci. Vsem je jasno, da se ti sporazumi lahko sprevržejo v pravočo teglo podražitev, zlasti takšnih, ki grejo mimo uradne statistike, zato si vlada tudi pridržuje pravico, da jih po potrebi »razveljavi«. Če stvar nekoliko bolj premislimo, gre v bistvu za dolg samoupravljanju, ki ga predlagatelj odloka o oblikovanju cen izpolnijo tako, da administrativne rešitve zavijejo v celofan samoupravljanja. Zakaj ne bi predlagali kar administrativnega nadzora nad cenami, če je potrebno, problem pa javno prediskutirali?

Skratka, čeprav v socialistični zvezi pozivajo k bolj mobilizatorskemu pisanju, ko gre za napovedano odmrznitev, si ne moremo drugače, kot da jo čakamo mešanih občutkov. Pri tem morda niti ne gre toliko za nevero, da bodo res uspeli preprečiti eksplozijo podražitev, kot za grenko spoznanje, da uresničevanje stabilizacijskega programa znova odlagamo.

(po GV)

Kdo pravi da je samoupravljanje utopija

V nedavni anketi Borbe, kjer so spraševali, od kod toliko neaktivnih v vrstah zveze komunistov, je delavec Dragoljub Miljević iz Crvene zastave dejal: »Delavci komunisti menijo, da je razpravljanje o sklepih, ki jih je treba sprejeti, prečesto formalno. Vse to je že nekje vnaprej skuhanu, odločeno, naša beseda in mnenje ne moreta mnogo vplivati. Od nas se zahteva, da to, kar je že odločeno, potrdimo, od tega do oportunitizma pa je le korak.«

Kaj je oportunitizem? Leksikon pravi: »Smisel za izrabljanje ugodnih priložnosti in doseganje ciljev, zlasti v politiki, ravnanje po takih priložnostih namesto po načelih, pomanjkanje trdnosti in načelnosti, omahljivosti, obračanje sukničja po vetru.« Oportunitizem je tudi čakanje na to, kaj mislijo drugi, da bi potem izrazili »svoje« stališče.

Kajpak, da ni težko naštevati pojavov oportunitizma. Težko je odgovoriti, kje so njegove korenine. To namreč zahteva vrhano mero poguma. Dosedanje analize kažejo, da je vzrok premajhna razvitost demokratičnih odnosov, premoč skupin in posameznikov in pojavi birokracije tudi v sami zvezi komunistov.

Birokracija si torej pomaga z oportunitizmom, kot najuspešnejšim orožjem proti samoupravni aktivnosti in deluje proti doslednemu uresničevanju tistega, kar je treba po vseh predpisih in načelih politike družbe in zveze komunistov uresničevati z revolucionarno bojovitostjo.

Pismo iz Beograda

Kaj pa je pravzaprav birokracija in kako postaneš birokrat? Odgovor na to vprašanje smo poiskali v Borbini brošuri aktualne politične knjižnice Teze o kritiki samoupravljanja, ki jo je napisal dr. Blaž Bošković pač kot teze za temeljitejšo razpravo o teoriji in praksi samoupravljanja.

Bošković pravi: »Birokracija, kot vemo, je narazitski izrastek sodobne družbe, ki jo razjeda, tako kot dela to vsak parazit na slehernem telesu. Birokracija kajpak ni samo fenomen sodobnega sveta; birokrati so obstajali vedno, le da je birokracija dandanes postala najbolj nevarna, za usodo človeške vrste pa je v socializmu še posebno nevarna.

Birokracija je najmočnejša v prehodnem obdobju poti v socializem, ker se zajeda ne samo v državne organe temveč tudi v zakonodajno in sodno oblast, s težnjo, da združi v svojih rokah zakonodajno, izvršno in sodno oblast. Še posebno se širi v družbenopolitičnih organizacijah, ugaja pa ji pojav profesionalizacije politikov.

Najuspešnejše sredstvo borbe proti birokraciji je prav samoupravljanje, ker le-to pomaga pri osvobajanju dela, odtujevanje človeka. Zato vidi birokracija v socialističnem samoupravljanju svojega smrtnega sovražnika in si ga zato prizadeva pobijati s krepitvijo procesov odtujevanja, kjer koli je to mogoče.

Zaradi tega so se delavci dandanes znašli v svojevrstnem začaranem krogu: da bi se uspešno borili z birokracijo morajo razvijati samoupravne odnose, birokracija pa, ki to dobro ve, si prizadeva delavce v tem onemogočiti. In ker ima močne pozicije, še najbolj uspeva tam, kjer je najmanj samoupravljanja.

Včasih slišimo vse glasnejše parole, kako je socialistično samoupravljanje v današnjem svetu »an utopija« in sicer ne samo abstraktna, temveč kar konkretna utopija. Če bi bilo tako, potem bi pač morali priznati, da je bilo samoupravljanje strašno tragična odiseja — prava pravcata neverjetna zgodovinska zmotna, ugotavlja Bošković, zato mu je logično, da je samoupravljanje borba delavskega razreda za lastno osvoboditev, ki pomeni hkrati borbo za osvoboditi člo: vs h vrst izkoriščanja.

Priznati je torej treba, da v sedanjem samoupravljanju ni rešitve v navideznem ljubem miru, v oportunitizmu — ki je dandanes pomemben vzrok neodločnosti in tudi ravnodušnosti do negativnih pojavov v zvezi komunistov in družbi — kar vse spodbuja člane zveze komunistov temu, da jim teče življenje za hrbiom, kakor to komentira beograjska »Osmitca«.

Viktor Širec

TOKIO — V minulem poslovnem letu, ki se je končalo 31. marca, je Japonska imela v plačilni bilanci 24 milijard dolarjev presežka, leto prej pa 21 milijard.

LONDON — Ameriški državni sekretar za zunanje zadeve Shultz je zanikal možnost, da utegne kaj kmalu priti do srečanja Reagan—Černenko. V intervjuju za londonski Times je izjavil, da se na tako srečanje nobena stran ne pripravlja.

BRUSELJ — Predvsem zaradi slabše letine so bili prihodki kmetov v državah Evropske gospodarske skupnosti lani za 7,1 odst. manjši. Zaradi omejevanja odkupa mleka bodo morali zahodnoevropski živinorejci prodati letos 20 milijonov krav za zakol.

TITOGRAĐ — Gradnja jugoslovanskega dela železniške proge Titograd—Skadar se bo zavlekla, veljala pa bo dvakrat več kot je bilo predvideno.

WASHINGTON — Več ameriških časopisov trdi, da je bila v polaganje min okoli nikaragovskih pristanišč vpletna tudi ameriška obveščevalna služba CIA.

BRUSELJ — EGS bo morala zbrati okoli tri milijarde dolarjev, da bi lahko krila vse, za letos načrtovane stroške.

KRŠKO — Prva jugoslovanska atomska elektrarna je bila v poldrugem letu dobro izkoriščena. Gradnja pa bo stala — ko bomo odplačali tudi vsa tuja posojila — okoli milijardo dolarjev.

ŽENEVA — Trgovina med zahodom in Vzhodom se je lani, po triletnem izrazitem upadanju, močno izboljšala. To trdi neka publikacija, ki jo je izdala evropska komisija Združenih narodov.

WASHINGTON — Od leta 1949 so iz južnih albanskih krajev preselili na sever okrog 110 tisoč pripadnikov grške manjšine.

PEKING — Kitajska bo spet ponudila tujim investitorjem, naj bi sodelovali pri vrtnanju vrtin in črpanju nafte iz morja ob kitajski obali.

MURPEN KOT IZOLACIJSKA INOVACIJA

Medtem ko v Zvezni republiki Nemčiji obstaja posebno združenje (Guteschutz Gemeinschaft Aminoplast — Montageschaum) za kontrolo kakovosti tega materiala in je na Nizozemskem s sečninsko-formaldehidno peno (v nadaljevanju: SF pena) izoliranih najmanj 9 milijonov kvadratnih metrov stanovanjskih površin, se pri nas proizvajalci surovine za izdelavo SF pene — to pa so: Ina-Nafta Lendava, Teol Ljubljana, TKI Hrastnik in Pliva Zagreb — še niso povsem opogumili. Tudi v Konstruktorjevem tozdu Gradbeništvo Pomurje v Murski Soboti, kjer so prvi v Jugoslaviji pričeli s proizvodno murpena, kar je komercialni naziv za SF peno, je ostalo bolj ali manj pri začetku. Očitno nas energetska kriza ni ničesar naučila, kaj šele, da bi se ravnali po svetovnih zgledih.

Z ZRAKOM V KONČNI IZDELEK

SF peno pripravljajo s pomočjo posebnih strojev za penjenje, sam postopek — tkim, mokri postopek — pa izvedejo na kraju rabe; s tem odpadejo stroški prevoza lahkega toplotno-izolacijskega materiala. Surovino za penjenje pripeljejo na gradbišče v kontejnerjih, cisternah ali kar sodih in jo nato z dodajanjem zraka pretvorijo v končni izdelek. Navidez zelo enostavno, a terja dovolj kvaliteto surovino in nič manj kvaliteten in več strokovno-izvajalski kader. Nosilec raziskovalne naloge: Murpen kot toplotni in zvočni izolacijski material je bil magister Andrej Janc z območne gospodarske zbornice, kemik po stroki, ki nam je pred kratkim zaupal, da „je okrog murpena vse zaspalo“. Dejal je še, da bodo skušali vsaj v okviru soboške občinske raziskovalne skupnosti razčleniti tržišče in dognati, če je za izolacijske materiale na tej osnovi sploh kakšno zanimanje in poiem — če bodo izdali analize ugodni — morda „izzvati“ delovni kolektiv Panonije v Murski Soboti, naj bi se lotil izdelave potrebnih strojev. Iz krajše pisarne informacije, ki sta jo sestavila Janc in Stanislav Polanič, direktor Konstruktorjevega tozda Gradbeništvo Pomurje, izhaja, da nam v Pomurju surovine za proizvodnjo murpena ne manjka. Ne da bi omenjali podrobnosti, ki nam navadnim smrtnikom ne bi kaj prida razkrile, kaže podčrtati dejstvo, da posebne SF smole v velikih količinah proizvaja lendavska Ina-Nafta za potrebe lesne industrije (iverice), ravno te pa — ustrezno modificirane in penjene, z dodatkom penilca in trdilca — tvorijo osnovo za nastanek SF pene.

LASTNOSTI IN RABA

Kar zadeva lastnosti SF pene, zapišimo: je samogasljiva in pri gorenju ne razvija škodljivih plinov. Nima velike mehanske trdnosti in jo je zato moč uporabljati v kombinaciji z materiali, ki ji dajejo mehansko zaščito. Utrjena pena nima in ne dopušča kapilarnih dvigov vode. Kot zanimivost povejmo, da gradbeno ministrstvo ZR Nem-

čije navaja naslednje izgube toplotne energije za stanovanjske objekte: okna 17 odstotkov, prezračevanje 18, stene 35, streha 20 in klet 10 odstotkov. Podatke Janc in Polanič omenjata zato, ker je moč z uporabo murpena preprečiti toplotne izgube skozi stene in strehe.

„Pri starih objektih izvajamo izolacijo strehe tako, da na notranji strani špirovcev pribijemo kovinsko mrežo velikosti 0,3 milimetra s kvadrati 20 krat 20 milimetrov. Skozi to mrežo opravimo postopek penjenja, pri čemer je debelina izolacijske plasti lahko enaka debelini špirovcev. Bistveno enostavnejši je postopek izolacijskega penjenja na novem objektu,“ povzemamo po omenjeni pisarni informaciji, kjer je ob tem naznačeno, da je s tako izvedeno toplotno izolacijo bistveno zmanjšan prevodnostni koeficient strehe.

Pri izolaciji sten in zidov je raba murpena vezana na tkim, dvojni fasadni zid. Ta je sestavljen iz zunanje fasadne opeke, 10-centimetrskega zračnega prostora in notranjega opečnega zidu. Skozenj zvrta močnejše s premerom 30 milimetrov, in sicer na vsak kvadratni meter zidne površine po eno, nato pa skozi nje opravimo izolacijsko penjenje. Pri novih gradnjah lahko leto opravljamo hkrati z zidanjem obodnega fasadnega zidu.

„Zelo pomembno področje uporabe murpena je izolacija instalacijskih kanalov v stanovanjski gradnji. Namen izolacije je boljša zvočna zaščita in preprečevanje nastajanja zvočnih prodorov. Tudi v tem primeru uporabljamo kovinske mreže, s katerimi z zunanje strani zapiramo instalacijske kanale,“ pojasnjujeta Andrej Janc in Stanislav Polanič.

SRAMEŽLJIVI POSKUSI

Resnici na ljubo moramo dodati, da je nekaj — prejkone sramežljivih — poskusov rabe SF pene vendarle bilo. Prej imenovana imata podatke, da smo doslej izolirali s tem materialom 1500 kvadratnih metrov streh, 200 kvadratnih metrov zidov in 20 kubičnih metrov instalacijskih kanalov. Torej vsaj nekaj!

Branko Zunec

MONTAŽNO PROIZVODNO PODJETJE

»INSTALATER« PREVALJE

n. sol. o.

TOZD PROIZVODNJA

IZDELUJEMO: STOJIŠČA Z GRABNERJEVO NAVEZO, STOJISKA ZA BIKE, BOKSE ZA TFIFTA, OPREMO ZA PROSTO REJO GOVEDI, OPREMO ZA PRAŠICEREJO, SISTEM IZGNOJEVANJA ZA TEKOCI ALI TRD GNOJ

Tel.: (062) 851-330, 851-161

V soboški splošni bolnišnici PLAČE 'USTAVILE' PRANJE PERILA

Ko je bila februarja 1982 v okviru temeljne organizacije Splošna bolnišnica pri Pomurskem zdravstvenem centru v Murski Soboti opravljena selitev 26 delavcev iz starih prostorov pralnice v nove, sodobnejše, s temu ustrezno organizacijo dela in tehnično-tehnoško opremljenostjo, takorekoč nihče ni računal, da utegne priti do zapletov. Pa je vendarle prišlo, saj so se zaposleni v pralnici po selitvi pritožili na sodišče združenega dela v Murski Soboti, predzadnje sredo (4. aprila) pa je dopoldanska izmena 11 delavcev od 6. do 13. ure prekinila z delom. Razlog: prenizki osebni dohodki oz. neurejeno nagrajevanje po delu. Toda, ali res samo plače ali še kaj več? Izkazalo se je, da oboje.

ISKANJE PRAVICE NA SODIŠČU

Februarja 1983 je na sodišče združenega dela v Mursko Soboto prišlo pismo s pritožbo oz. predlogom za zvišanje osebnih dohodkov delavkam in delavcem bolnišnične pralnice z 19 podpisov. V njem so prizadeti med drugim zapisali: „Prej smo delali v stari pralnici, ko pa smo se preselili v nove prostore, so se spremenili pogoji dela, saj delamo z novimi stroji, vendar so ti mnogo glasnejši kot prejšnji in jih moramo stalno nadzirati. Pri prejšnjih to ni bilo potrebno. Razen tega se nam je obseg dela pri istem številu zaposlenih povečal za več kot polovico. Tako zdaj peremo perilo za organizacije kot so Mura, Družbena prehrana, ljutomerski zdravstveni dom, frizerski salon, higienska postaja in delovna skupnost, v poletnih mesecih pa še za udeležence mladinskih delovnih akcij. Delo v pralnici je naporno in je osebni dohodek v višini 7000 dinarjev (februarja lani — op. avt.) znatno prenizek. Delamo vedno v vročem prostoru, pari, močnem ropotu, prepihu... V novi pralnici moramo perilo še sortirati in tako dajati v pranje.“ V nadaljevanju pisma so se delavci sklicevali na nevarnost infekcij spričo posebej umazanega perila in s tem nezadostno urejeno varstvo pri delu.

USODA PRITOŽBE

„Sodišče združenega dela je problematiko obravnavalo in odločilo, da je nagrajevanje urejeno v skladu z določili pravilnika o nagrajevanju. Ugotovljeno je bilo, da obseg dela ni bistveno večji, čeprav so se in se še opravljajo storitve za organizacije zunaj bolnišnice, tako da torej ni osnove za spremembo analitične ocene del in nalog.

Drži pa, da zaposleni v pralnici niso deležni nekaterih dodatkov, ki jih sicer dobiva ostalo zdravstveno osebje, vendar moramo razumeti naslednje: dodatki v bolnišnici izvirajo iz več naslovov. Mislim predvsem na dodatek za delo v izmenah, nočni dodatek ter dodatke za delo ob nedeljah in praznikih. V primeru delavk iz pralnice gre dejansko za „ukinitev“ nekaterih dodatkov, ki so nastali zaradi spremembe tehnologije in organizacije dela v sami pralnici, s tem, ko se je dejavnost iz nemogočih prostorskih razmer preselila v nove prostore. Tako je bilo možno delo organizirati v dveh in ne več treh izmenah kot prej. Zato je odpadel dodatek za nočno delo in dodatek za izmensko delo v višini 15 odstotkov ter se znižal na 8 odstotkov. Hkrati je bil ukinjen dodatek za nedeljsko delo, saj ni bilo treba več opravljati dejavnosti ob nedeljah oziroma državnih praznikih.

Kar zadeva razrešitev problematike naj povem, da že dalj časa pripravljamo spremembe oz. dopolnitve pravilnika o nagrajevanju, pa ne samo zaradi dogodka v pralnici. Problem nagrajevanja namreč zadeva vse zaposlene v bolnišnici, saj ni urejen v skladu s potrebami in je že omenjen pravilnik zastarel. Ob tem naj dodam, da zadeve niso razrešene tudi na ravni republike, posebej tiste, ki se nanašajo na dežurstvo, nadurno delo in podobno. Pa še to: tudi v okviru delovne organizacije Pomurski zdravstveni center nismo uspeli — iz istih razlogov — dograditi skupnih osnov in meril za nagrajevanje delavcev v zdravstvu. Da ne bi prehitevali, tudi v okviru naše temeljne organizacije nismo mogli pristopiti k dograjevanju obstoječega akta v smislu novih rešitev.“

Takšno je pojasnilo o usodi pritožbe in razlogih, ki so privedli do prekinitve dela, s strani pomočnika direktorja tozda Splošna bolnišnica Milana Ferjana.

BESFIDE PRIZADETIH

Zaposleni v dopoldanski izmeni — najkrajše rečeno — priznavajo, da so ustavili proizvodnjo in dodajajo, da jim je zaradi zavlačevanja prekipelo. „Obrnili smo se sicer na samoupravne organe in sindikat, vendar je ostalo po starem. Pravico smo iskali na sodišču združenega dela, a bili zavrženi. Tako je padla odločitev, da naša izmena v sredo dopoldne ne bo delala, kar se je tudi zgodilo.“

Vodja pralnice v soboški splošni bolnišnici Zlatka Makari korak svojih „podrejenih“ takole komentira:

„Osebni dohodki so res nizki, vendar je taka prekinitve neupravičljiva, sicer pa — odkrito povedano — še slutiti nisem, da se bo kaj takega zgodilo. Na sestanek, ki so ga zahtevale delavke, so prišli naši vodilni in predstavniki iz občine, s katerimi smo se pametno pogovorili, vendar je jasno, da problema ni mogoče rešiti z danes na jutri.“

Kako pojasnjujete pritožbe delavk, da je bila tokratna obremenitev prevelika, zaradi večje pošiljke perila iz Mure, smo povprašali Makarijevo. „Pošiljko iz Mure smo res dobili. Kot veste, je ta organizacija vezana na določene roke, ko mora svoje izdelke dobavljati kupcem. Ta „špica“ je bila res visoka, vendar ni nihče pritiskal na zapo-

Delavec pralnice soboške splošne bolnice v Rakičanu Štefan Berke „izgubljen“ med balami umazanega perila.

slene, da bi delali več, kakor zmorejo. Znova trdim, da so za delo, ki ga opravljajo, premalo plačane, hkrati pa bi rada posebej poudarila, da ni bil razlog za prekinitve dela to, da smo morali delati za Muro.

Boljši so razlogi v obljubah, ki se vlečejo že dve leti, da se jim bo namreč osebni dohodek uredil, ker pa zaenkrat branži sporazum še ni sprejet, ni mogoče opraviti nove analitične ocene del in nalog. Ljudje so se obljub naveličali.“

MNENJE SOBOŠKEGA SINDIKALNEGA SVETA

In kaj smo zvedeli na občinskem sindikalnem svetu v Murski Soboti, kjer so bili naši sogovorniki Peter

zamujeno — zaradi prekinitve dela — in to je večina delavcev tudi res storila s popoldanskim delom,“ je izjavila Cipotova.

NAMESTO SKLEPA NEKAJ VPRAŠANJ

Prvo, kar bode v oči, je sklicevanje domala vseh odgovornih na siceršnje razmere v zdravstvu in na dejstvo, kako še vedno ni sprejet ustrezen republiški par „ni sporazum. Mar zakon o združenem delu in o delovnih razmerjih ne ponuja dovoljšnjega manevrskega prostora, da bi se v njem pri delitvi osebnih dohodkov in nagrajevanju našel ne le tozda Splošna bolnišnica, marveč celoten Pomurski zdravstveni center? In če že morda prej-

Delavci so se pritožili na sodišče združenega dela, vendar je bila pritožba zavržena, saj so plačani po pravilniku. Analitična ocena del in nalog je bila takrat tako napravljena. Ocenjeni so na 211 točk, kar zneso 970 tisočakov, brez dodatka za dvoizmensko delo, ki znaša 8 odstotkov in dodatka na minuto delo. Poračun dodatkov in osnove da v poprečju milijon in sto starih tisoč din. To je pa za današnje čase res premajhen dohodek, da bi lahko delavke iz njega živele sebe in družino. Nezadovoljstvo je veliko in treba bo čimprej nekaj storiti. (Vodja pralnice Zlatka Makari)

Brunec, podpredsednik občinskega izvršnega sveta, Stanko Erjavec, sekretar občinske organizacije ZK in Danica Cipot, sekretarka soboškega sindikata?

„Osnovni problem, o katerem so govorili delavci na sestanku ob 13. uri v pralnici splošne bolnice, so prenizki osebni dohodki, ki se gibljejo v poprečju okoli starega milijona, ob tem pa še velika, občasna preobremenjenost pri njihovem delu. Dogovorili smo se, da je treba ugotoviti dejansko obremenjenost delavcev in skozi primerjavo s sorodnimi delovnimi organizacijami oz. tozdi priti do stvarnih normativov. Na tej podlagi je potem potrebno spremeniti sistem nagrajevanja. Sicer pa je bila dana pobuda strokovnim delavcem, sindikatu in samoupravnim organom, da sprožijo poteke spremembe samoupravnih aktov oz. celotnega sistema nagrajevanja. Delavci so se strinjali s tem, da bodo nadomestili

šnje vprašanje zveni nekoliko naivno, pa je bržčas manj naivno spoznanje, kako so zaposleni v pralnici soboške bolnišnice še vse premalo informirani o problematiki zaradi katere so v sredo, 4. aprila v dopoldanski izmeni prekinili z delom. Bo tokratni „signal“ vendarle zalegel? Branko ZUNEC Janez VOTEK

Ljubecna Celje

klinker keramične ploščice

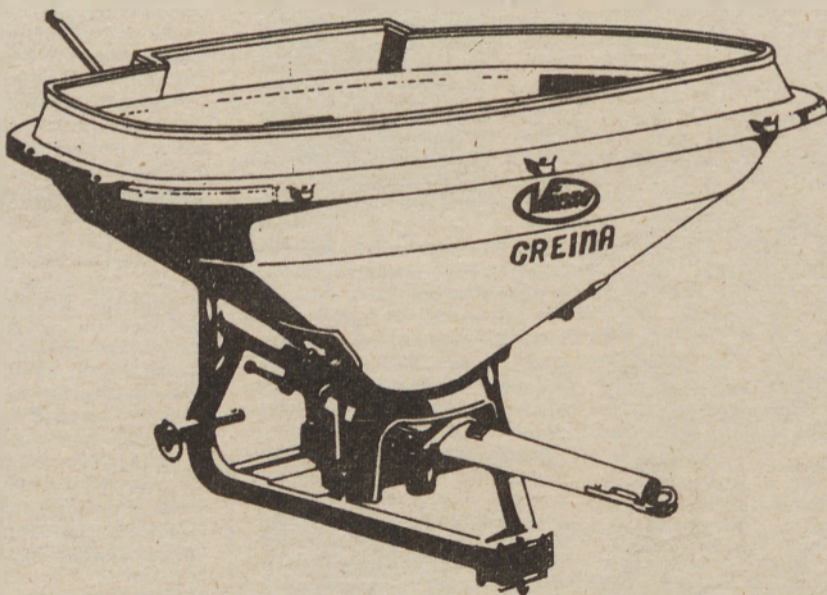
telefon (063) 25-800

CREINA

UMETNO GNOJILLO BOSTE NAJENAKOMERNEJE RAZTROSILI Z

NOVIM TROSILCEM PS 502 CREINA

V pomoč vam bo tudi takrat, kadar ga boste uporabljali skupaj z napravo za dognojevanje koroze in drugih kultur sejanih v vrstah.

TEHNIČNI PODATKI:

— kapaciteta lijaka 500 l
— širina trošenja 6—14 m

CREINA

PROIZVODNJA KMETIJSKE MEHANIZACIJE KLANJ, Mirka Vadnova 8 telefon: (064) 23-857

INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE
LJUBLJANA n. sol. o.

DO
panonija

KOVINSKA IN ELEKTRO
INDUSTRIJA
MURSKA SOBOTA

- TRAKTORSKE PRIKOLICE
- PRIKOLICE ZA OSEBNE AVTOMOBILE
- KOTLI ZA PRIPRAVE ŽIVINSKE KRME
- KOTLI ZA ŽGANJEKUHO
- TRAKTORSKI OBRAČALNIKI
- KULTIVATORJI
- TRAKTORSKI NAKLADALEC
- MOTORNE ROTACIJSKE KOSILNICE
- PNEVMATSKI SADILNIKI – BECKER
- VINOGRADNIŠKE ŠKROPILNICE (ročne in motorne)

Pobiralna stiskalnica za pobiranje sena in slame

VSE INFORMACIJE DOBITE PRI PRODAJNI
SLUŽBI PANONIJE, MURSKA SOBOTA,
Bijedičeva 1, tel.: (069) 21-024

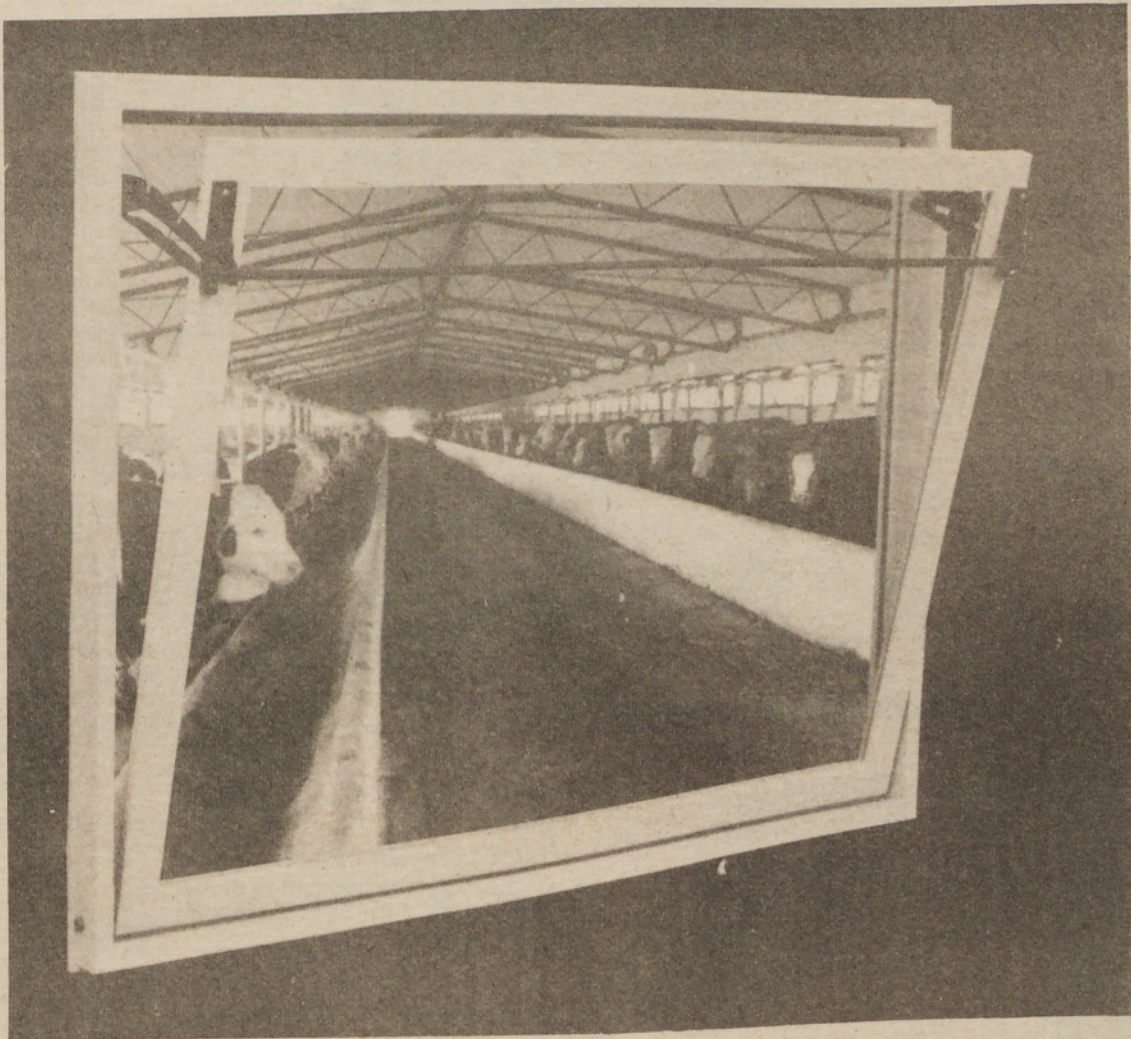

PROGRAM PNEVMATSKIH SADILNIH NAPRAV ZA VSE VRSTE SEMEN
OD 2 DO 12 VRST

PLASTIČNA HLEVSKA OKNA

TOZD Tovarna plastičnih izdelkov
Tovarniška 3
63210 SLOVENSKE KONJICE
Telefon: 063/751-911
Telex: 33566
Telegram: Kostroj Sl. Konjice

Okna se proizvajajo v šestih različnih dimenzijah;

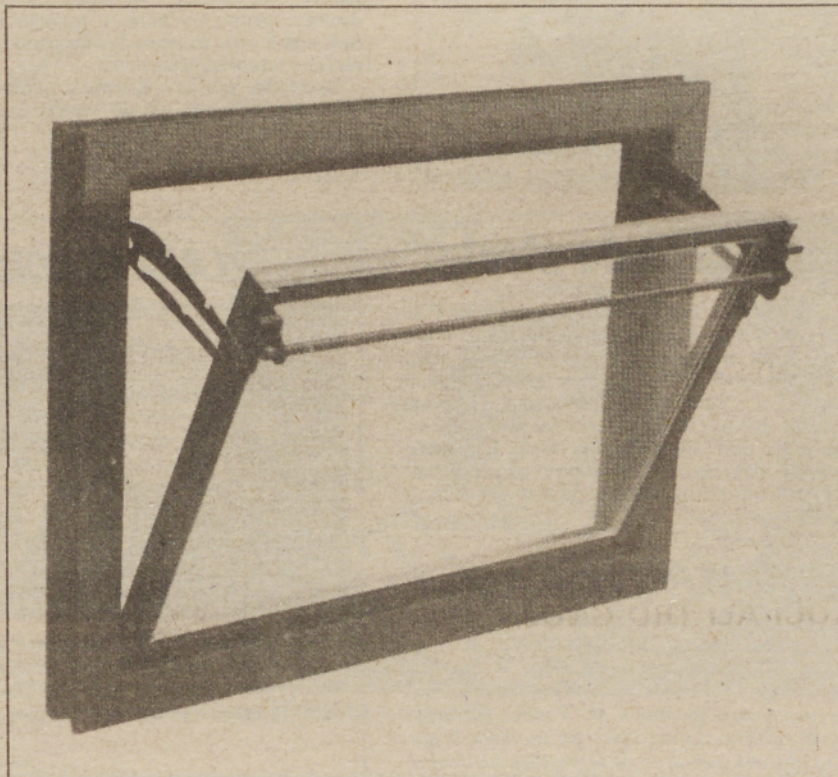
80 x 50 cm
80 x 60 cm
100 x 60 cm

100 x 80 cm
100 x 100 cm
100 x 120 cm

OKNA SE LAHKO PROIZVAJAJO V TREH BARVAH, IN SICER: BELI, SIVI IN RJAVI BARVI.

BISTVENE LASTNOSTI PLASTIČNEGA HLEVSKEGA OKNA SO:

- brez vzdrževanja,
- podboj in krilo je iz posebno udarno žilavega polivinilklorida in je vremensko obstojno,
- nerjaveče plastično okovje je lahko vgradljivo,
- za podboj je močan profil,
- širok kot odpiranja (tri stopnje odpiranja),
- veliko vpadanje svetlobe skozi veliko površino,
- steklo se lahko odstrani in zamenja,
- steklo je enojne debeline 4–6 mm.
- prihranek energije zaradi optimalnega sistema tesnenja,
- okna se dobavljajo kompletno s steklom in okovjem, pripravljena za vgradnjo v kartonski embalaži.

GORNJI PETROVCI

Tudi zdaj gradijo

V Gornjih Petrovcih je skoraj vsako leto kaj novega. Kraj se torej vse bolj razvija, in to kljub zaostrenim gospodarskim razmeram. Tja, kjer sta interes in pripravljenost, potemtakem stabilizacija ne prinaša zastoja. Da je temu res tako, dokazujejo v Gornjih Petrovcih, kjer so zgradili nov zdravstveni dom, obrat tovarne Mura, preuredili trgovino, šolo... In tudi zdaj v Petrovcih gradijo — stavbo, v kateri bodo stanovanja in poslovni prostori za oddelek milice. Jeseni ali proti koncu leta naj bi z deli končali — izvajalec je obrtna zadruga Prekmurka — in takrat načrtujejo reorganizacijo stalne službe na tem predelu Goriškega. Ukinili bodo namreč oddelka milice v Moščancih in Šalovcih ter ustanovili nov oddelek v Petrovcih, kjer bodo uvedli

tudi stalno dežurstvo in tako zagotovili, da bodo delavci milice pomagali občanom ob vsakem času, kadar bo to potrebno. Spremembo načrtujejo tudi v proizvodnem obratu Mure, in sicer bodo po dopustih končno uvedli drugo izmeno. Tako bodo spet odprli nova delovna mesta. In kakšni so (oziroma) vaški načrti, nas je še zanimalo, ko smo te dni obiskali Gornje Petrovce.

CESTE, GARAŽA, TELEFON

Pogovarjali smo se tu in tam, največ informacij pa smo dobili pri predsedniku vaškega odbora **Zoltanu Ponedelku**, ki je eden najaktivnejših domačinov in tudi napreden kmetovalec.

„Največ skrbi in dela nam vsako leto prinašajo ceste. Okrog 13 kilo-

metrov jih moramo vzdrževati. Letos nameravamo gramozirati odsek, ki vodi skozi zaselek Smodišini, pripravljamo pa se tudi na razširitev in utrditev vaške ceste skozi Zaselek Gruškovje, to je mimo gasilskega doma, kjer je skoraj ena četrtnina hiš. Nekaj denarja v ta namen že imamo, organizirali pa bomo tudi prostovoljne delovne akcije. Škoda, da ne moremo uporabiti materiala iz domače gramoznice, ker je v njem preveč peska in blata.“

Poleg cest jih čaka še ena pomembna naloga — ureditev poslopja, v katerem je bil nekdo sedež občine, zdaj pa imajo tam dvorano za prireditve. Začeli so urejati tudi garažo za gasilski avtomobil s cisterno. Potrebno bo popraviti ostriše, prebriliti dvorano ter v njej postoriti še to in ono, iz dveh sob pa narediti večji prostor, v katerem bo imela prostor cisterna. Ker ima leta vodni top (1.200 litrov vode na minuto), bo treba dvigniti strop.

Kako velika pridobitev je cisterna, pa so se lahko prepričali lani, ko so zaradi požara petrovski gasilci najprej hitro posredovali, nato pa dovažali vodo drugim gasilskim ekipam. Tako so preprečili, da ogenj ni zajel tudi hiše.

— In kaj še načrtujete?

„Že več let si prizadevamo, da bi razširili telefonsko omrežje tako v Petrovcih kot na območju cele krajevne skupnosti. To pa seveda ni odvisno samo od nas. Upamo, da bomo končno našli skupen dogovor s podjetjem za PTT promet in tudi to akcijo izpeljali.“

Zapisali smo torej to in ono o načrtih Petrovčarjev. Kar smelo zrejemo v prihodnost!

JOŽE GRAJ

Tukaj raste drugi petrovski blok. V njem bodo razen stanovanj tudi poslovni prostori za oddelek milice, v Šalovcih in Moščancih pa ju bodo ukinili.

(Foto: J. G.)

V KOROVCIH UMIRJENO NAPREJ

Mirni ljudje so Korovčarji, tudi gostoljubnosti jim ne manjka, le ob kakšnem nepredvidenem posegu narave in ljudi v njihovo okolje se radi ujezijo. Čas mineva, ljudje se umirjajo. Po temeljitih pogovorih so pristali na obsežno melioracijo ob naliivih pogosto poplavljenih in že zamočvirjenih površnih in nižinah ob obmejni Kučnici, pa tudi besedo KOMASACIJA so

jim strokovnjaki prevedli v razumljiv jezik. Tako se da živeti in delati, pravijo, le narava ne sme biti zaradi različnih posegov preveč oskrunjena.

V katastrskih občinah Korovci in Cankova bodo s skorajšnjimi melioracijami usposobili za še donosnejšo proizvodnjo okrog 400 hektarov površin. Taki umetni posegi v naravo so nujni, ne kaže pa odlašati tudi s komasacijami, ki bodo zajele okrog 500 hektarov. Na tem območju je čedalje več strojev in druge kmetijske mehanizacije in vse bo potrebno na združenih površinah kar se le da razumno izkoristiti.

Nad prizadevanji vaškega odbora in predsednika Jožeta Benkiča niso razočarani, ker predobro vedo, da se zavzema za hitrejši razvoj obmejnega kraja, najde čas za dogovarjanje v vasi pa tudi kje drugje, če je treba, povzdigne glas. Korovci ne smejo zaostajati! Pa ne zaostajajo, uvrščajo se med vzorne vasi. Pohvalijo se lahko z novimi gradnjami, dozidavo in preurejanjem mnogih od 55 domačij, v katerih živi okrog 250 ljudi in čedalje čistejšim okoljem. Le nad cestami so razočarani, čeprav zanje, približno dva kilometra jih je, v tem referendumskem obdobju skrbno zbirajo denar. Vse je v redu, le neučakani so. Pa ne tako hudo, da ne bi razumeli, koliko stane takšna investicija.

Posebno pozornost zasluži sosedska pomoč. Če kdo kaj gradi ali dograjuje, mu sovaščani priskočijo na pomoč, tudi tisti, ki so zaposleni v različnih delovnih organizacijah. Ni jih malo, kmalu jih bo 40. Tudi pri Bagolovih je bilo tako. Več rok več znore. Tudi predsednik vaškega odbora Jože Benkič je bil zraven. Med kratkim predahom je posebej pohvalil korovške gasilce. Kar 30 jih je in vedno sta pripravljene dve desetini, očitno pa bodo v gasilske vrste pritegnili tudi mladi rod, posebno še, ko bodo dobili novo, že plačano motorno brizgalno.

Se vabilo: pridite v Korovce, posebno prijetno bo ob cvetenju narcis, le do narave in okolja bodite usmiljeni...

Janko Stolnik

Popravili bodo streho

Ker je streho na bivši šulinski šoli zob časa že dodobra načel, so se vaščani dogovorili, da jo bodo obnovili. V ta namen so zbrali že precej lesa, prispevali pa so tudi 12 tisoč dinarjev gotovine. Sicer pa bo investicija šulničarje veljala okrog 150 tisoč dinarjev, ob tem pa bodo opravili še okrog 600 ur prostovoljnega dela. Denar bo šel seveda iz gasilske in mladinske blagajne, z deli pa bodo začeli te dni. Tako prenovljena stavba bo lahko še naprej služila za razne vaške prireditve.

M. Gašpar

AKTIVNI PETANJČANI

V Petanjcih se lahko pohvalijo z dokajšnjo aktivnostjo in zagnanostjo krajanov. Odločili so se, da bodo uredili naselje in avtobusna postajališča in dali čim lepši videz kraju. Saj jim ni vseeno kakšen je njihov kraj že zaradi vrta spominov dr. Vaneka Šiftarja. Petanjčani pa niso aktivni samo pri urejanju kraja ampak so aktivna tudi društva še posebej gasilsko v katerem so aktivne tri desetine.

fjv

ZLATA POROKA

Na matičnem uradu v Rogoševcih je bila pred kratkim spet izredna slovesnost. Zlati jubilej, 50 let skupne življenjske poti, sta slavila zakonca Alojz in Apolonija Bertalančič iz Jurija.

Štefan Lanjšček

ISKRA — AVTOMATIKA

**Električni pastir
,KEKEC' je že prešibak**

Časi pastirjev s piščalko, ki so varovali živino, so že zdavnaj za nami. V letih po vojni se je število goveje živine večinoma večalo - seveda je prišlo do nekaterih nihanj, vendar pa so se vedno pogosteje pojavljale v živinorejo usmejene kmetije z več desetimi glav živine. Zlasti se je to dogajalo v letu 1982, ko smo v Sloveniji začeli intenzivneje izboljševati in razvijati kmetijstvo in še posebej živinorejo.

Za večje število živali ter zaradi pomanjkanja delovne sile, ki bi živino lahko varovala, je bilo treba izumiti nekaj novega. To so že pred desetimi leti storili v novo-meški tovarni napajalnih naprav in sistemov TOZD Napajalne naprave (DO Avtomatika), ko so začeli izdelovati električno žično ograjo, imenovano električni pastir. Taje bil namenjen napajanju ograj, dolgih do dva k kilometra, zanj pa je zadostovala suha baterija devet voltov. Na trg je prišel pod imenom »kekec« (po junaku iz splošno znanih zgodb Josipa Vandota).

Z večanjem števila živali so se večale potrebe po električnih pastirjih z večjo močjo. Kolektiv TOZD Napajalne naprave je potrebam trga in željam živinorejcev takoj ugodil, rezultat domačega znanja pa je bil visokonapetostni pulzator VNP — 50, ki ga lahko uporabimo za napajanje trajnih in prenosnih ograj dolgih do 50 kilometrov.

Pulzator deluje po načelu praznjenja kondenzatorja, ki se polni prek visokofrekvenčnega pretvornika DC-DC. v pulzatorju pa se dogaja še marsikaj, kar pa porabnike bržkone ne zanima. Poglavitno je pač, da ostane ograja pod napetostjo tudi v primeru, če se ena izmed žic pretrga, kajti pulzator ima nizkoohmski izhod. Električna ograja tudi pod napetostjo ni nevarna ne za živali ne za ljudi, kajti tokovni sunki so sicer močni, toda kratki. Prednost nizkoohmskega izhoda je v tem, da je pri uporabi 500 ohmov napetost v ograji prek 3000 voltov, pri 100 ohmih pa znaša še vedno 1300 voltov, kar je dovolj, da se žival umakne. Rastline, ki rastejo pod električno ograjo, ne motijo njenega delovanja, ker se zaradi električnih sunkov posušijo — še prej, če se ograje dotikajo. V napravo je vgrajena tudi zaščita proti napačni vključitvi baterije akumulatorja, s posebnimi napravami pa je zavarovana tudi proti streli.

Napajalno napravo — električnega pastirja — lahko priključimo na 12-voltno traktorsko baterijo, ki se izprazni približno v petih do šestih tednih. Polnimo jo s polnilnikom tipa POKO III, ki ga prav tako izdeluje TOZD Napajalne naprave.

Električni pastir VNP — 50 (visokonapetostni pulzator) lahko napaja ograjo dolgo do 50 kilometrov, tako v nižinah kot na hribovskih pašnikih. Namenjen je vsem vrstam živine — prilagodimo pač število in višino žic — ki jo pasemo, prav tako pa varuje kmetijske površine pred divjadjo. Kos je celo ovcami in divjim prašičem, kar ni preprosto, kajti gosta ovčja dlaka je močan izolator, pri divjih prašičih pa blato, ki se jim nabere na ščetinah.

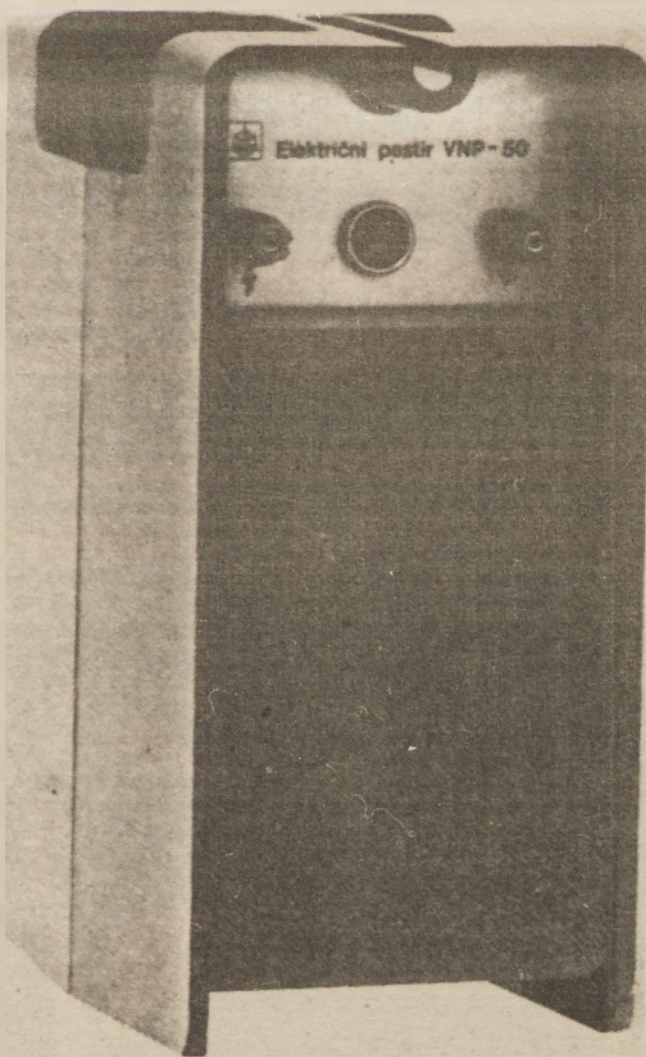
Da se naprava obnese, kaže že podatek, da je v lanskem letu varovala kmetijske površine pred divjadjo in pasla živino na površinah prek 4000 hektarov, za kar je bilo potrebnih približno 100 naprav za napajanje ograj, dolgih 20 do 50 kilometrov.

Dokaz, da napravo potrebujemo — kar so potrdili tudi na sestankih predstavnikov TOZD Napajalne naprave in Zadrugne zveze Slovenije — pa je veliko povpraševanje. Poleg tega je naprava od prvega do zadnjega dela izdelana iz domačega materiala, tako da se lahko izognemo dragemu uvozu.

Težav s popravili tudi ni, kajti servisne delavnice, ki so kos morebitnim napakam, so po vsej Jugoslaviji.

Uporabnikom VNP — 50 bo naprava prihranila tudi precej napornega pešačenja, kar je zlasti pomembno v hribovitih območjih. Ni treba namreč obhoditi vse ograje, da bi ugotovili, ali in kako deluje, temveč nam tlvka, vgrajena v VNP — 50, pokaže, ali je napetost zadovoljiva ali pa ne. In šele tedaj, kadar ni, moramo pač poiskati napako samo.

Zivinorejci, ki VNP — 50 že uporabljajo, so zadovoljni. Vsaj kaže tako, kajti novomeška ISKRA še ni prejela nikakršnih pritožb.

ELEKTRIČNI PASTIR VNP-50

IZDELUJE:

ISKRA — AVTOMATIKA, TOZD Tovarna napajalnih naprav, 68000 NOVO MESTO, Bršljin 63.

PRODAJA PA:

ISKRA — AVTOMATIKA, TOZD Trženje, prodajno področje napajalnih naprav, Kotnikova 6, 61000 LJUBLJANA, telefon 061/312-322 int. 209.

M metalna

strojgradnja, konstrukcije in montaža n. sol. o. Maribor,
TOZD Metalna Rau, tovarna kmetijske mehanizacije Maribor, n. sol. o.,
62001 Maribor, Jaskova 18, p. p. 200,
telefon: (062) 32-751 — telegram: metalna maribor — telex: 33115 yu metmb

SODOBNI IN KVALITETNI STROJI METALNE RAU

Metalna RAU vam nudi sodobne kmetijske stroje

ŠKROPILNIKE 330, 440, 660 in 1100 litrov	Rotex Kulti 1,80, 2,20, 2,50 in 2,80 metra
s škropilnimi napravami 8,10 in 12 metrov	Mamut 3,30 in 4,40 metra
NOŠENE PRŠILNIKE 440 litrov	Kombimat 5,60, 6,60 in 8,40
VLEČENE PRŠILNIKE 1650 litrov	MEDVRSTNE OKOPALNIKE AHJ
KOMBINIRANE PREDSETVENIKE	SEJALNIKE EXAKTA S

**Informacije lahko dobite
v prodajnem oddelku tovarne,
telefon 062/32-751 in 34-751 in
v trgovski mreži.**

Škropilniki 330 in 440 STANDARD

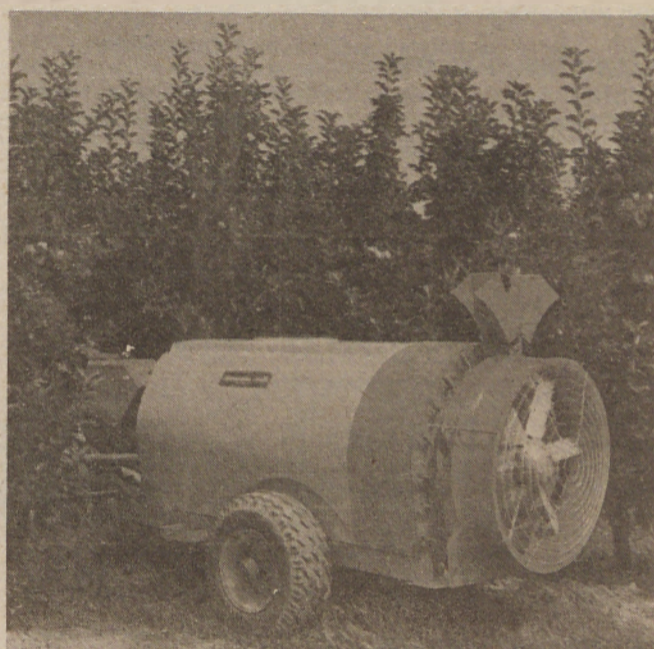
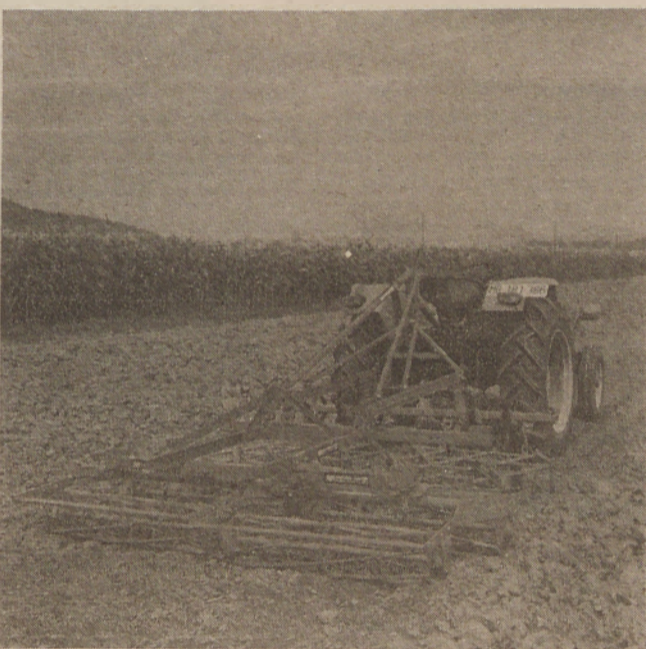
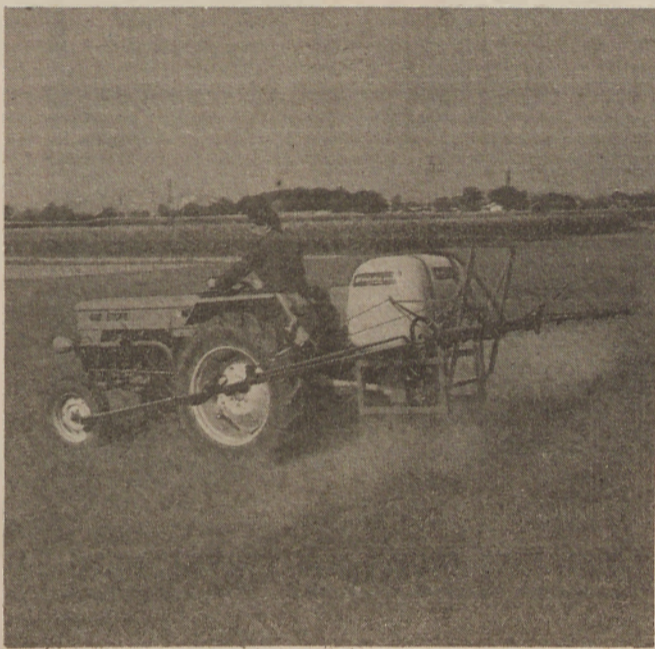
Škropilniki so izdelani po najnovejših izsledkih znanosti na področju škropilne tehnike. Oblika poliestrskega soda je takšna, da omogoča pravilno kroženje škropiva v sodu, kar je potrebno za kvalitetno mešanje in s tem vzdrževanje enakomerne koncentracije. Sesanje škropiva iz soda se vrši preko sesalnega koša, kjer se škropivo filtrira. Hidravlično energijo daje batnomembranska črpalka s pogonom na kardansko vreteno. Regulacija pritiska se vrši na standardnem brezstopenjskem regulatorju do 0,1 bar natančnosti, odčitavanje pritiska pa na glicerinskem manometru z razdelbo 0,2 bar. Škropilniki imajo vgrajeno dodatno škropilno šobo za hitro mešanje škropiva. Škropilniki so univerzalni in se uporabljajo v poljedelstvu, sadjarstvu in vinogradništvu z različnimi škropilnimi napravami.

Predsetveniki ROTEX KULTI 2 REK

Predsetveniki so kombinacija branskih polj z žličastimi ali vzmetnimi delovnimi elementi, ter dvojnimi drobilnimi valji. Branska polja so spredaj in zadaj tako obešana, da je možno regulirati globino rahljanja. Enakomerna globina dela pa je še posebej pomembna pri rahljanju ornice za plitko setev kultur. Na sprednji vlečni prečki sta po dva para rahljačev traktorskih sledi z globinsko regulacijo dela. Predsetvenik pripravoma za predsetveno pripravo vseh zemljišč in za vse kulture.

VLEČENI PRŠILNIK 1650

Preizkušena serija vlečnih pršilnikov 1650 za najzahtevnejše tehnologije zaščite sadovnjakov, vinogradov, hmeljnikov in drugih plantaž. Ozki kolotek kolesnice dvojice s širokimi gumami in nizkim klirensom, omogoča delo v hmeljniških in ozkih nasadih, razmočenih in nagnjenih terenih ter terasnih nasadih. Poliestrski sod je ojačan z jeklenimi rebri. Hidravlično mešanje s specialnim mešalnikom omogoča enakomerno koncentracijo škropiva in preprečuje sesedanje aktivnih substanc. Dvostopenjski menjalnik omogoča vskladitev količin zraka in škropiva v odvisnosti od tehnologije in velikosti habitusa. Obstaja regulacija izstopnega kota in zapiranja curka.

Sozd HMEZAD Žalec

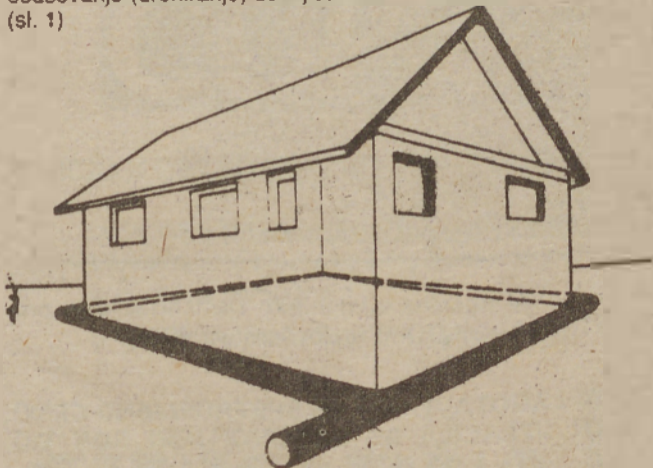

MINERVA

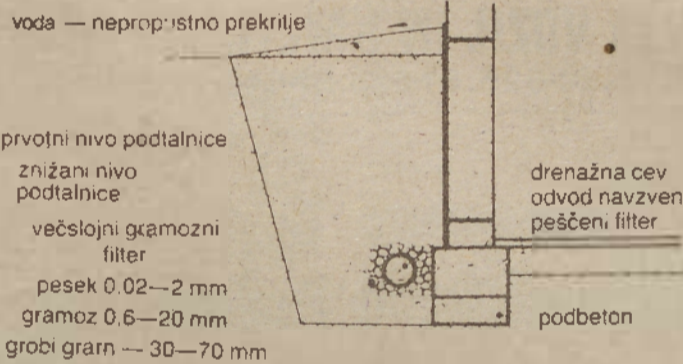
tovarna za predelavo plastike
D. O.
63310 ŽALEC — ZABUKOVICA
telefon (063) 707-160
telex: 3345 yu mineva

DRENAŽA STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

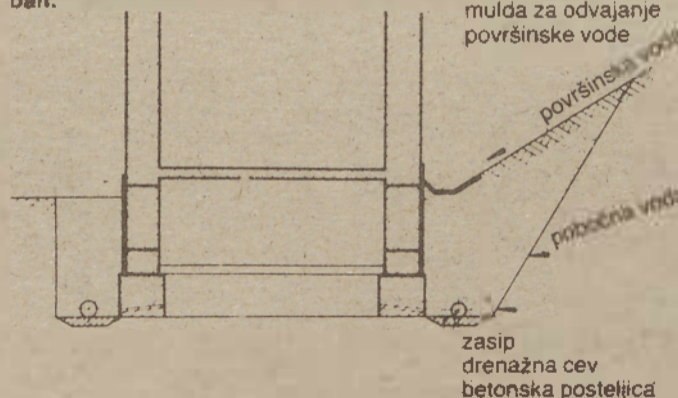
1. Zemljišče, na katerem želimo graditi stanovanjsko zgradbo, je često zamočvirjeno zaradi vode, ki se pojavlja ob padavinah s pronicanjem v tla, zaradi nastopa visoke podtalnice ali pa zaradi kapilarnega vpijanja in širjenja. Pri stiku z vlažno zemljo se vlaga navzamejo tudi posamezni konstruktivni deli zgradbe. Najbolj so pri tem izpostavljeni temelji, kletni zidovi in tlaki v kleti oz. pritlični etaži. Medtem ko vlaga temeljem zaradi lastnosti uporabljenega materiala — betona — ne škoduje in jih navadno pred vlago ne ščitimo, je potrebno zaščititi ostale dele zgradbe nad temelji, predvsem kletne, obodne zidove in tlake. Če tega ne storimo, lahko pride do luščenja ometov, zaradi zmrzovanja do razpada veznih malt in nazadnje celo do rušenja zidov. Vlaga povzroča tudi gnitje lesnih delov konstrukcije, pospešuje razvoj glivic in plesni in ogroža zdravje ljudi, ki bivajo v takih prostorih. Naknadno osuševanje in sanacija vlažnih konstrukcij sta zelo težko izvedljiva, vedno pa povezana z visokimi stroški, zato je potrebno že ob sami gradnji predvideti pravilno odvoznost in osuševanje (dreniranje) zemljišča in izvedbo dobre hidroizolacije (sl. 1)

Za izvedbo prvega ukrepa, to je dreniranja, nudi Minerva, tovarna za predelavo plastike iz Žalca prikladen paket hišne drenaže, ki vsebuje vse elemente, potrebne za uspešno izvedbo tega ukrepa pri povprečni družinski stanovanjski hiši. V primeru, da je objekt večji, je vedno mogoče manjkajoče elemente dokupiti. Strokovnjaki iz Minerve pa bodo radi svetovali, kako v specifičnih pogojih drenažo kar najbolje izvesti.

Sl. 2, primer pravilne izvedbe drenaže pri podkletnih zgradbah.

Sl. 3, primer zaščite pred pobočno vodo z drenažo pri zgradbah v nagnjenem zemljišču.

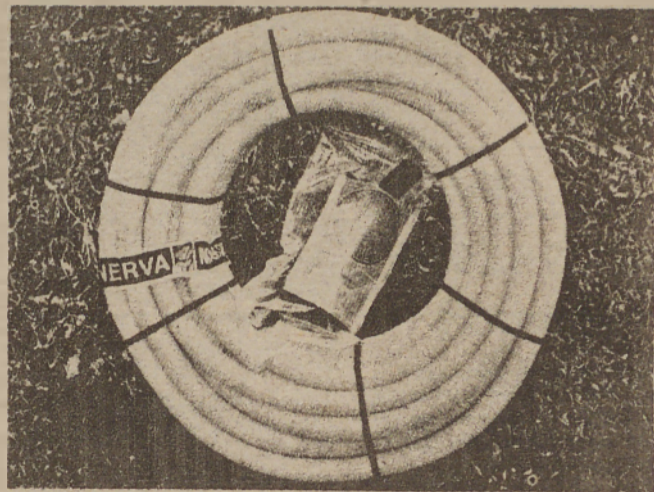
Ko je stanovanjska zgradba zgrajena, si želi vsak lastnik urediti tudi prijetno zeleno okolje s tratico, okrasnim grmovjem in nasadi, kar pa ni vedno možno zato, ker je zemljišče prevlažno ali pa se po padavinah le stežka osuši. Tudi v tem primeru pomagajo drenažne cevi, ki jih nudi Minerva. V ozke jarko, ki jih sami skopljemo, na globini 40—60 cm, položimo drenažne cevi tako, da imajo primeren padec proti zbiralni cevi (npr. 5 cm padca na 10 m dolžine). Razmak med cevmi naj bo okoli 2,5 m. Te cevi položimo prečno, zbiralno cev pa v smeri padca terena. Zbiralno cev na kraju priključimo na obstoječo kanalizacijo ali na enostavno ponikalnico. Če gre za zelo mokro, težko zemljišče, je priporočljivo, cevi do višine 15 cm pod površjem zasuti z gramoznim materialom. (sl. 4)

Drenažne cevi uporabljamo tudi v nasprotnem primeru, ko je rastlinam treba vodo dovajati. S slike 5 je razviden primer okrasnega drevesa, ki ima površino okrog sebe pokrito z betonskimi ploščami in je možnost vpijanja padavinske vode minimalna.

Okrog drevesa v obliki zanke položimo drenažno cev, njuna konca spojimo s T kosom tako, da gleda vrh proti površini in omogoča zalivanje. Ker je drenažna cev perforirana, se voda, ki jo dovajamo v cev, enakomerno porazdeli po površini okrog drevesa.

PAKET HIŠNE DRENAŽE

prifarmski silosi

Silos je sestavljen iz cilindrične celice, katero sestavljajo obroči po višini in na ta način dosegamo različne volumne. Celica je pritrjena na nosilno konstrukcijo. Na zgornjem delu cilindrične celice se nahaja nadstrešek, ki je sestavljen iz devetih enakih delov (segmentov), ki so vijučeni med seboj. Celico z našteškom in lijakom nosi jeklena nosilna konstrukcija izdelana iz upogibanih profilov, ki so sidrani v betonski temelj s sidrnimi vijaki. V nadstrešku se nahaja kontrolna odprtina, ki je pokrita s pokrovom, katerega lahko demontiramo zaradi kontrole.

Pristop do odprtine (pokrova) je možen po lestvi in pohodnem podestu, ki je pritrjen na silos.

Silos je statično dimenzioniran na specifično težo sipkega materiala max. 0,84 ton na kub. m.

Vsi jekleni deli silosa so toplo pocinkani po mehanski obdelavi pločevine. S tem je onemogočena možnost korozije. Silosi in podstavki so statično dimenzionirani in zaradi tega varni glede nasipne teže materiala. Pri statiki je upoštevana tretja vetrovna cena in potresna cona 6 stopnje po Merkalijevi lestvici. Celotna konstrukcija silosa je vijučena.

Silos so namenjeni za skladiščenje vseh vrst krmil za živino (žitarice, hidrirane lucerne, briketi, mesna in ribja moka itd.) in za žitarice. Krmila se lahko skladiščijo v obliki briketov ali moke.

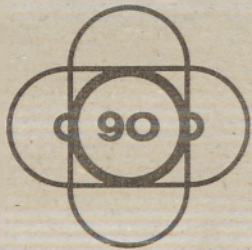
POLNENJE SILOSA:

Silos je opremljen z vodom za polnjenje, spojko, ki je prilagojena spojki priključka na avtomobilih za prevoz krmil. Silosi so prilagojeni pnevmatskemu polnjenju z obstoječimi vozili, ki so v eksploataciji.

PRAZNJENJE SILOSA:

a.) Skozi odprtino, katero odpiramo in zapiramo ročno z zasunom

b.) S tipskim transporterjem za praznjenje. V primeru, da želimo prazniti silos s polžnim transporterjem, odpade zasun.

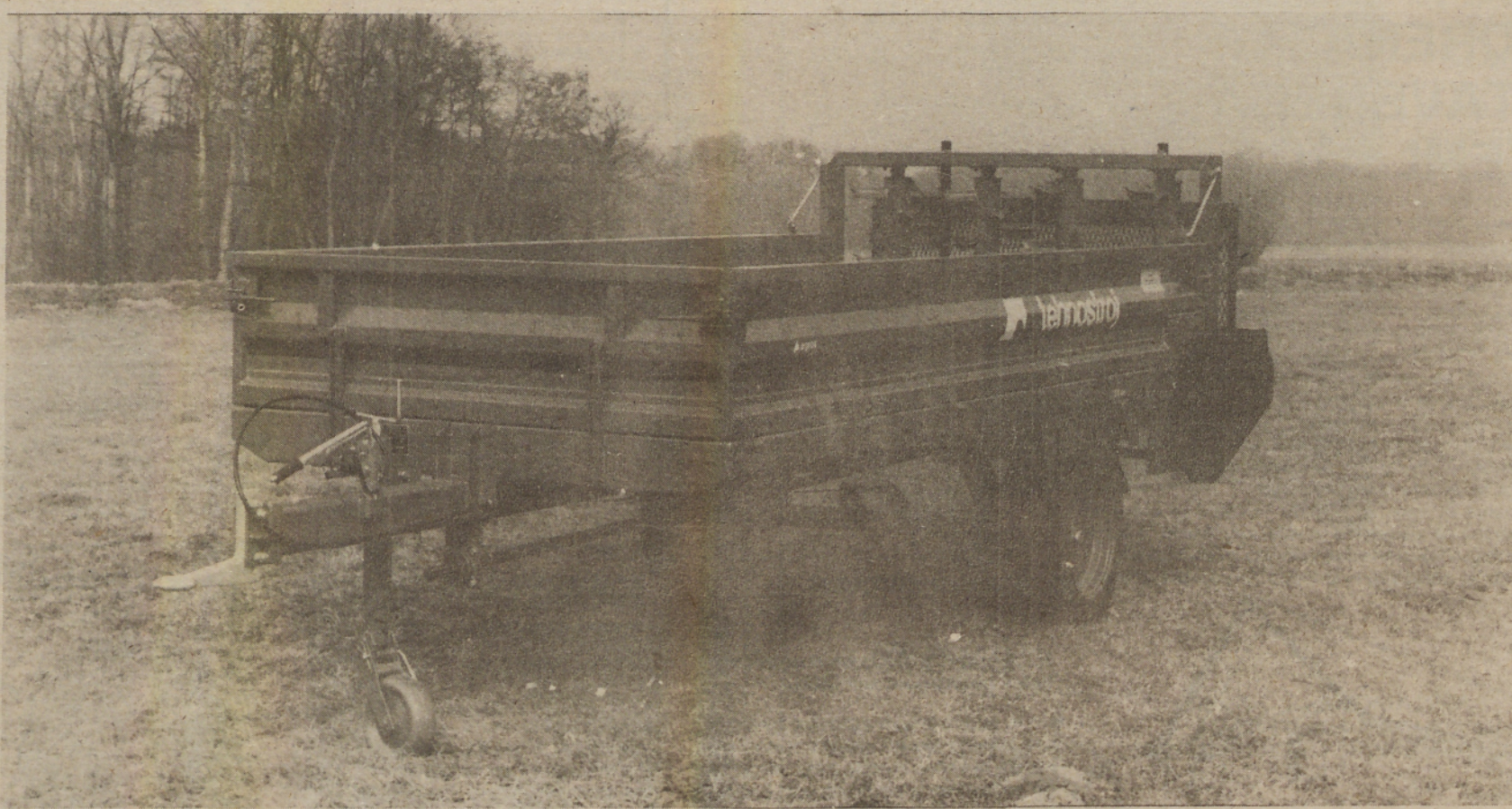

EMO

TEHNOSTROJ LJUTOMER n. sol. o.
69240 LJUTOMER, PREŠERNOVA C. 40

TOZD PROIZVODNJA VOZIL IN KMETIJSKE MEHANIZACIJE LJUTOMER b. o.
TEL.: (069) 81-035, 81-615, 81-625, 81-635, 81-645. TELEX: 35263 YU TSL. Ž.P. LJUTOMER

**NOVO –
BOLJŠE –
KVALITETNO**

**TEHNOSTROJ LJUTOMER ZBIRA NAROČILA ZA
TRČILNIK HLEVSKEGA GNOJA TG – 40 V in
TG 40 H nosilnosti 4 tone z vertikalno ali horizontalno
trčilno napravo.**

Naročila sprejemajo: – vse trgovine s kmetijsko mehanizacijo in prodajna služba TEHNOSTROJA, LJUTOMER, Prešernova 40.

**S PREDPLAČILOM SI ZAGOTAVLJATE NESPREMENJENO CENO,
VELJAVNO NA DAN VPLAČILA IN DOGOVORJENI ROK DOBAVE!**

KAJ POTEK?

— Ko se bo vrnila iz bolnišnice, boste imeli čisto drugo ženo.
— Kaj pa bo, ko bo žena to opazila?

MUZEJ KRUHA

V starinskem poslopu sredi Moskve so odprli muzej kruha. Med razstavnimi predmeti tega nenavadnega muzeja je tudi kruh, kakršnega so pekli, ko je vladal Peter I., pa kruh, velik kot bonbon — takšnega so sovjetski vesoljci jemali s seboj v vesolje. Stare recepte in način peke kruha so obnovili za obiskovalce muzeja delavci nekega moskovskega živilskega kombinata in zbirko na novo odprtega muzeja obogatili tudi z vrstami kruha in peciva z vseh koncev Sovjetske zveze. Poseben del muzeja so posvetili oblokadnemu kruhu iz Leningrada. Poleg živilskih kart so razstavili tudi drobno pecivo, narejeno iz moke, drevesnega lubja, krme in mladih iglavcev. Leningraščani so se s takšnimi kruhom hranili med 900-dnevno blokado mesta. Leningrajski peki so spekli prav take »srne hlebčke«, kot so jih ljudje jedli med drugo svetovno vojno.

M Kdo je videl mokele-mbembe?

Dinozavri že dolgo burijo domišljijo navadnih smrtnikov, a tudi znanstveniki se vedno znova navdušujejo nad temi izumrlimi živalmi, bolj ko jih natančneje spoznavajo s številnimi novimi odkritji in preverjanjem starih podatkov. Še najbolj buri domišljijo nenadno izginotje teh zelo pestrih plazilcev, ki so tako rekoč čez noč izginili s površja Zemlje. Tako pravi znanost z vsjo svojo avtoriteto, čeprav ne more natančno pojasniti, zakaj je prišlo do nenadnega izginotja teh živali. Roy Mackal, raziskovalec s čičaške univerze, pa trdi drugače. Zanj dinozavri še živijo, le najti jih je treba.

Kot zatrjuje, je bil že tik pred tem, da na lastne oči vidi in na filmski trak posname živečega dinozavra. Pred dvema letoma se je klatil po kongoški džungli na sledi za pošastjo, o kateri so mu pripovedovali Pigmejci. Po njihovih pripovedih naj bi v džungli živela velika žival, podobna nilskemu konju in slonu.

Po pigmejsko ji pravijo mokele — mbembe. Pomen teh besed ni znan, vendar pripadniki plemena znajo dobro opisati pošast, ki se skriva za tem imenom. In opis je ameriškemu raziskovalcu zadoščal, da se je večkrat odpravil na tvegano in negotovo pot.

Novembra 1981 je na poti skozi divjino plul s čolnom po reki, ko so zaslišali srhljiv šum, kot da po reki čofota nekaj velikega. Brž so zapuhli okoli rečnege ovinka, a so lahko videli samo še val, ki se je naredil za neznanim živim bitjem, ki se je potopilo pod vodo. Prestrašeni Pigmejci so kričali: „Mokele — mbembe, mokele — membe!“ Le grožnja, da ne bodo dobili plačila, jih je prisilila, da so odvselali do mesta, kjer se je bitje potopilo. Vendar ni bilo več ničesar videti. Pošast je ušla, ne da bi jo zares videli. „Se vedno mislim, da je bilo to bližnje srečanje z dinozavrom,“ prepričano trdi Mackal.

Iz Afrike je prinesel s seboj

poleg spomina na to razburljivo srečanje še natančen opis skrivnostne živali. Pigmejci so jo opisali kot rdečkasto rjavo žival, katere trup je podoben slonjemu ali trupu nilskega konja. Žival ima dolg rep in dolg vrat ter glavo, podobno kačji. Na nogah s tremi prsti naj bi imela močne kremplje. Kot je znano Pigmejcem, naj bi se žival hranila s tropskimi džungelskimi sadeži, ki jih obira kar iz reke, kjer se skriva in živi.

Mokele — mbembe je za Mackala lahko le dinozaver, ki se je kot vrsta ohranil po 60 milijonih letih v težko dostopnih predelih našega planeta. Prav območje velikih močvirij v kongoški džungli se zdi Mackalu zelo primerno za takšno veličastno vlogo.

„Ni se spremenilo 60 milijonov let. Nič poledenitev, brez velikih temperaturnih sprememb. Tu rastejo rastline še iz krede. Če bi dinozaver danes živel, potem bi moral živeti tu,“ pravi Mackal.

ŠKODA PA TAKAJ!

— Prepoznal sem vas, čeprav ste promenade oblačeni. Zavedajte pa se, da ste mi v dveh dneh naredili ogromno škodo. Zapril ste ventil mestnega vodovoda za našo ulico.
— To pa ni nič posebnega. Tudi drugi so bili takrat brez voda.
— Že, toda jaz sem prodajalec vina...

veliki podvigi (1)

VODA BO SPREMENILA KLIMO

V Sovjetski zvezi so že veliko storili okoli tega, da bi nekatere sibirske rtke preusmerili v srednjo Azijo in v Kazahstan.

Razlog za to je večno pomanjkanje vode v nekaterih predelih SZ, dvakrat do trikrat pa nameravajo povečati tudi Aralsko jezero, ki ga navodnjavata Amu-Darja in Sir-Darja. Računajo, da bodo speljali nove vode v Aralsko jezero že leta 1985. Tu se mudi, saj se je gladina jezera v zadnjem desetletju znižala za meter in pol.

Blizu Tobolska naj bi naredili jez na rekah Irliš in Tobol. S posebnimi črpalkami bodo potem prečrpavali vodo v umetno jezero, veliko 4500 kvadratnih kilometrov. Iz tega jezera bo tekla voda po posebnih — nekaj sto kilometrov dolgih — kanalih. Kasneje naj bi v

tako naredili 320 km dolgo umetno jezero. Odtod bi zgradili tudi 900 km dolg kanal do Bajkalskega jezera, na njem pa številne elektrarne.

Celotne stroške so preračunali na sto milijard rubljev, ki pa bi bili že v desetih letih povrnjeni.

Milijoni kubičnih metrov dodatne vode na območju srednje Azije pa bi spremenili klimo. Podnebje bi postalo bolj toplo, vlažno, pihali pa bi tudi drugačni vetrovi kot dotlej. Nekateri strokovnjaki predvidevajo, da bi po realizaciji teh načrtov postala bolj topla tudi celotna južna Evropa, predvsem

Ledene gore v morjih ob severnem tečaju — vir kristalno čiste vode

Aralsko jezero pripeljali tudi večje količine vode iz močvirnega zahodnega dela Sibirije.

Več vode pa je potrebno tudi Azovsko morje, ki postaja vedno bolj slano in pa Kaspijsko jezero.

OB BO TEKEL „NAVZGOR“

Reko Ob bodo torej „obrnili“. Ker je že sedaj plovna za velike rečne ladje, ji bodo za odvzeto vodo dodali vodo iz Jeniseja na katerem bi zgradili velikanski nasip in

Sredozemlje, kjer naj bi zaradi obilnejših padavin in večje toplote raslo tudi tropsko rastlinstvo. Da umetna jezera spreminjajo klimo, vemo iz afriških (Asuanski jez) in tudi jugoslovanskih izkušenj. Seveda je največ odvisno od velikosti. V kujbiševskem umetnem jezeru (nekoliko večje od Ohridskega) so levo in desno do deset kilometrov noči 7 do 10 stopinj C toplejše kot prej. Jezero zaradi nočne vlage vpliva tudi na bolj bujno vegetacijo.

SKRB

- Moje dekline ne ve ničesar.
- Moja pa vse.
- In zakaj si potem v skrbeh?
- Ne vem kje vse se je tega naučila.

ZAKLUČEK

- Le kako si upal moji Milki reči, da nimam denarja niti za pod nohet?!
- Jaz ji tega nisem povedal. Rekel sem le, da imaš več denarja kot pameti...

Zakonski prepri nekega zakonskega para v avstrijskem Amstettenu pri Dunaju se je končal tako, da sta zakonca vzela iz omare revolverje in pričela streljati drug na drugega. Dvoboj je trajal tako dolgo, dokler moški (39) ni obnemogel s kroglo v glavi, leto mlajša žena pa z dvema zadelkoma v pljučih. Preden je prišla policija, ki so jo poklicali sosedi je eden od obeh težko ranjenih zakoncev poskušal zažgati hišo, vendar mu to ni uspelo.

ne zgodi se . . .

Američan Edward Thornberg je ugotovil, da se njegovi sodeželani premalo smejejo, zato je ustanovil „Narodni dom smeha“. Član te ustanove je lahko vsakdo, ki plača članarino (10 dolarjev) in pove dobro šalo. Za ta denar dobi vsak član štirikrat letno poseben bilten, vsak dan pa lahko po telefonu zve za najnovejšo šalo.

0 0 0

Nekega mladeniča in mladenko iz Švicarskega St. Gallena so obsodili — prvega na petnajst, njo pa na dvanajst mesecev zapora. Bilo pa je takole. Odšla sta na potovanje na Tajsko. Tam sta kupila 50 gramov heroina, ki sta ga doma nameravala prodati, da bi pokrila stroške potovanja. Na letališču v Zürichu so vestni cariniki odkrili drobkčen zavojček in po nekaj strogih vprašanjih kaj je v njem, sta oba priznala, da je mamilo. Ko so potem zadevo analizirali so strokovnjaki ugotovili, da je v zavojčku 50 gramov navadnega pralnega praška. Obsojena sta bila zato, ker sta imela zle namene.

OGREVANJE JE IZ DNEVA V DAN DRAŽJE

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERAMIK trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL 17 K peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERAMIK trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL 17 K peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

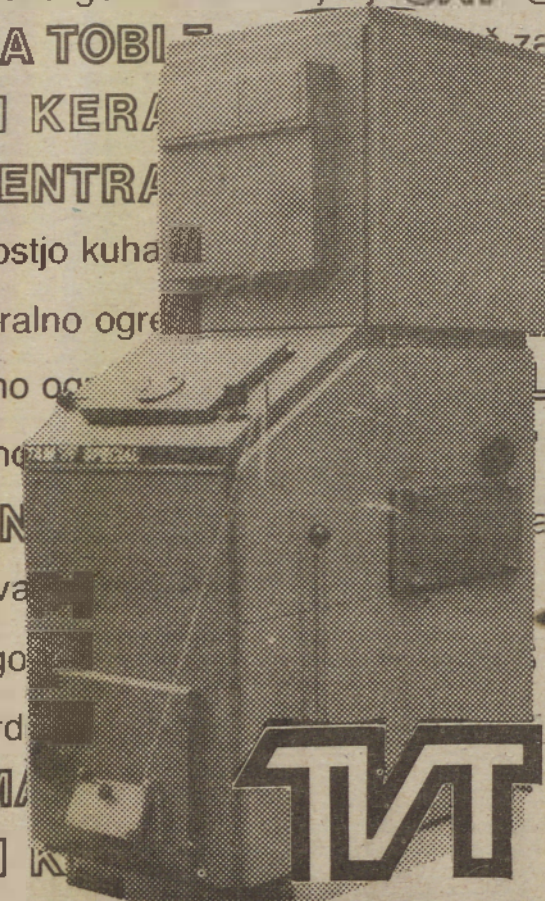
STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

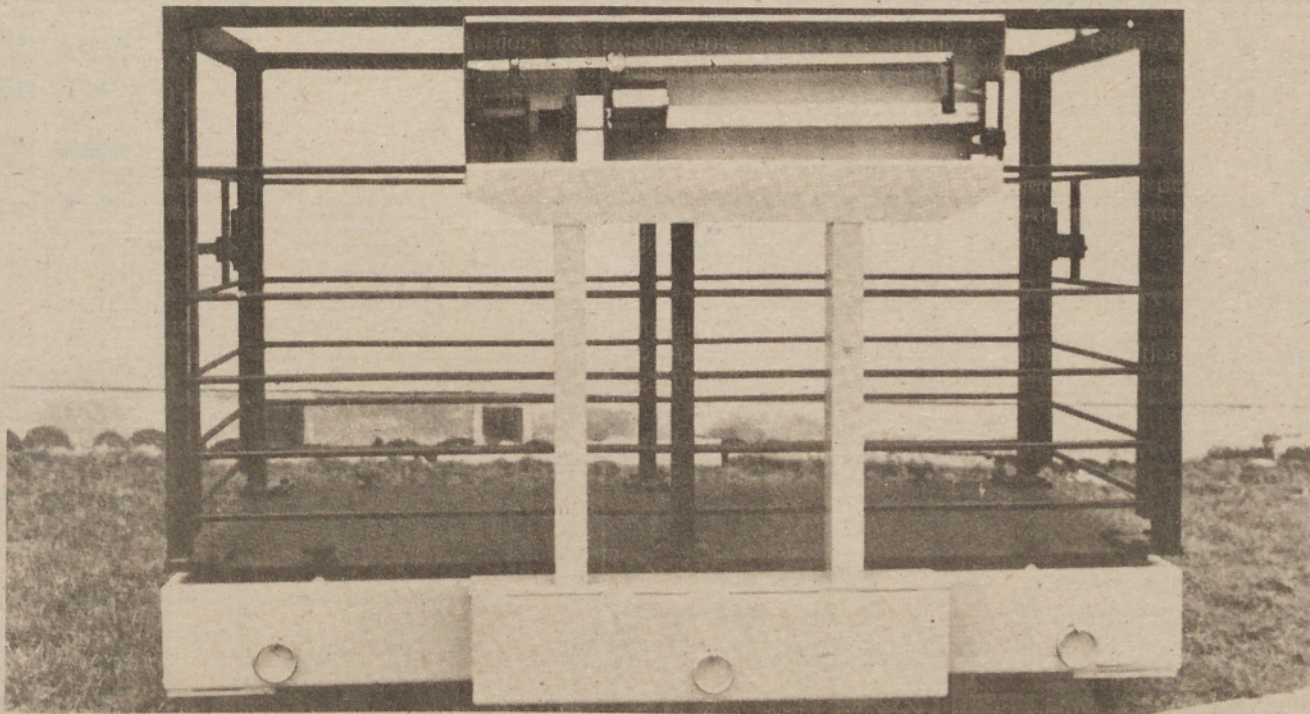
KAMIN KERAMIK trajnožareča peč za sobno ogrevanje

TOVARNA VOZIL IN TOPLOTNE TEHNIKE
BORIS KIDRIČ n. sol. o.
MARIBOR 1863—1983
62101 MARIBOR, Leningrajska 27
tel.: 302-321

POCENITE GA S PRAVILNO IZBIRO PEČI

Točnost meritev v kmetijstvu zagotavlja 90-letna tradicija LIBELE Celje

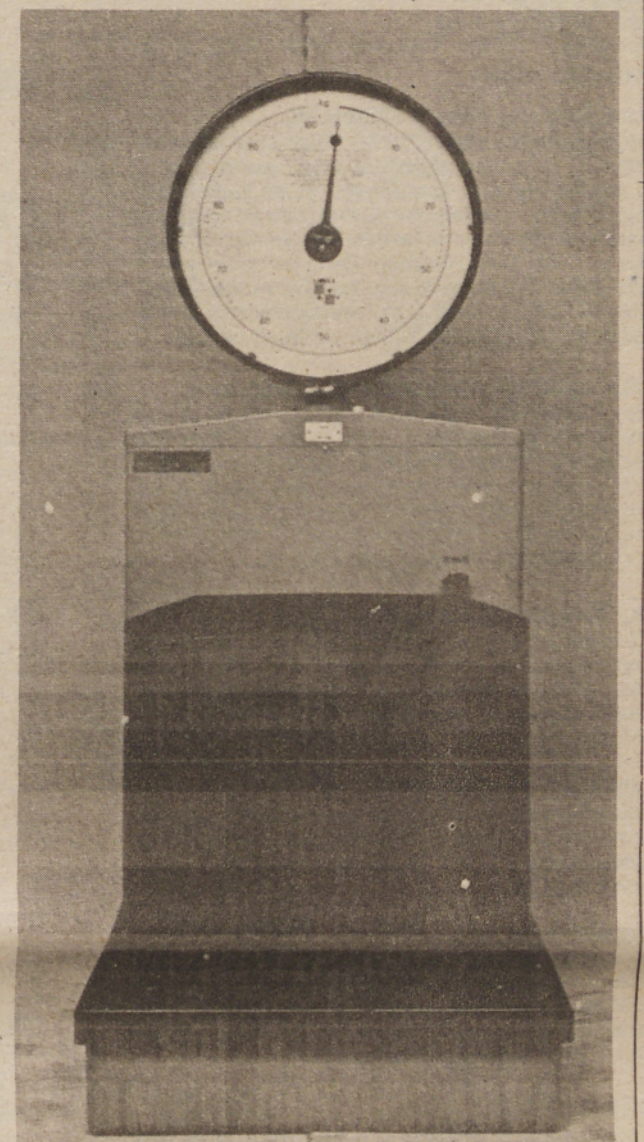

Tehtnica za tehtanje živine, nosilnost 1500 kg

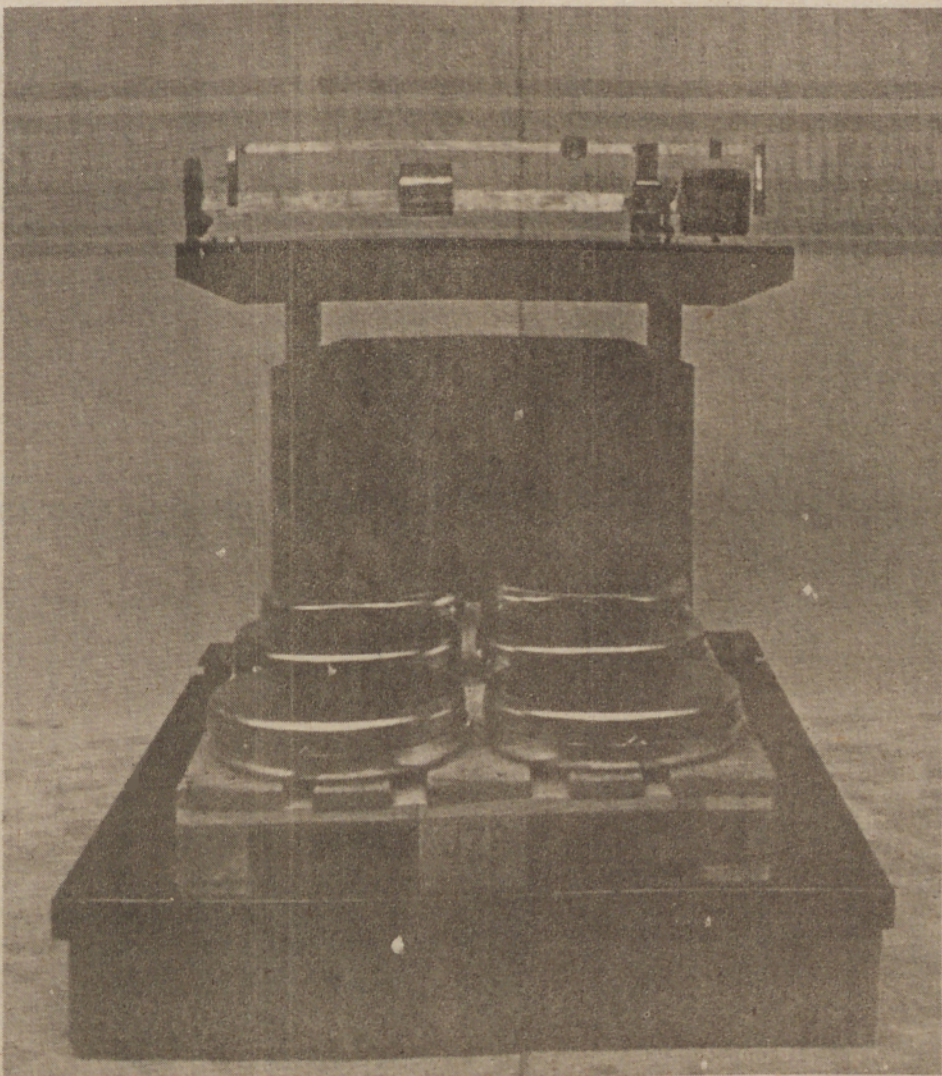
VSE INFORMACIJE:

LIBELA, industrija tehtnic in finomehanike, Celje
Opekarniška 2 tel.: 26-311

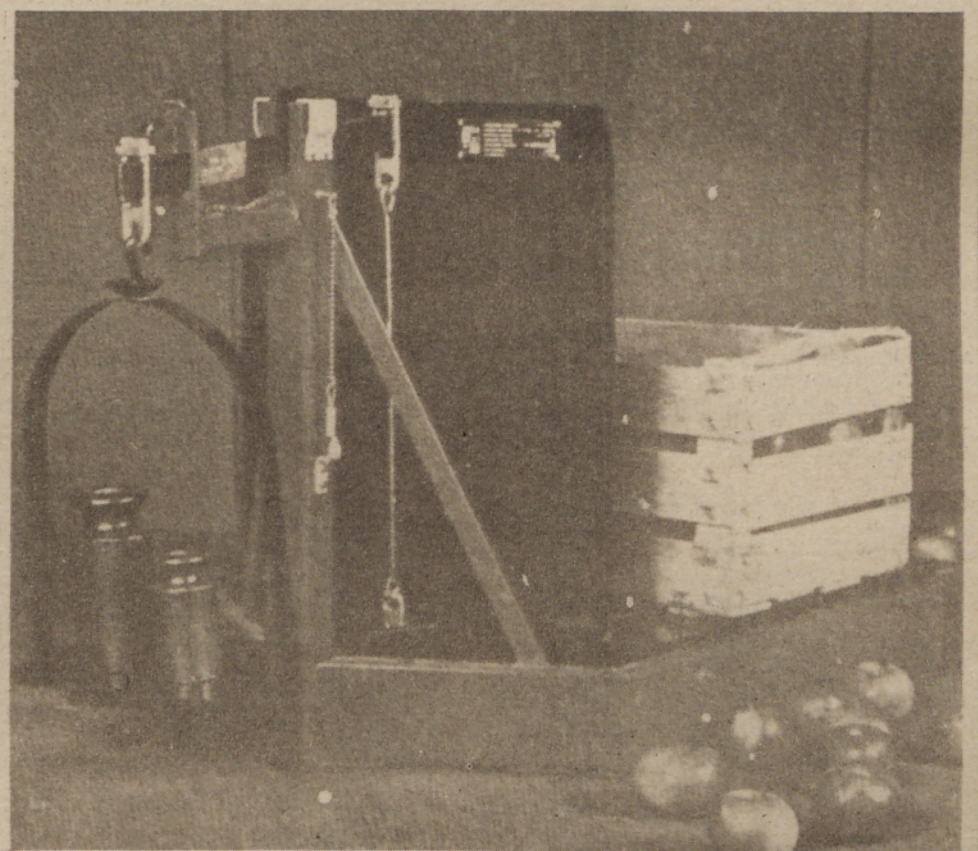
ZAGOTOVLJEN
SERVIS,
REZERVNI
DELI!

Tehtnica SKALAR, nosilnosti 100, 200, 500,
1000 in 2000 kg

Tehtnica STABIL, nosilnosti 500, 1000 in 2000 kg

Decimalna tehtnica, nosilnosti 100, 200 in 300 kg

LIBELA

INDUSTRIJA TEHTNIC IN FINOMEHANIKE n. sol. o.

PROGRAM PROIZVODNJE 1984

INLES 61310 RIBNICA, Partizanska 3

Telefon: h.c. (061) 861-411

Direktor: (061) 861-050

Telegram: Inles Ribnica

Telex: 31262 yu inles

Žiro račun: TOZD Trgovina SDK Ribnica št. 51310-601-13250

Kombinirana okna KOMBIVAK

Okna in balkonska vrata KOMBIVAK so zasnovana kot toplotno — in zvočnoizolacijska okna. Izdelana so iz lesa (smreka/jelka) s kombinirano trojno zasteklitvijo (enojno steklo + izolacijsko steklo). Les je globinsko zaščiten po posebnem postopku vakuumске impregnacije — 5 do 10 mm globoko. Okna so opremljena z obrtno-nagibnim okovjem in so sestavljiva med seboj. Na okna KOMBIVAK lahko montirate omarice z roletami, polkna, medstekelne žaluzije ali druga senčila.

OKNA INOVAK z izolacijskim steklom

Okna in balkonska vrata INOVAK so izdelana iz lesa (smreka/jelka) in zasteklena z izolacijskim steklom. Les je impregniran in lazurno obdelan. Okna so opremljena z obrtno-nagibnim okovjem in so sestavljiva med seboj. Za zapiranje večjih odprtih lahko uporabite fiksne stene. Na okna in vrata INOVAK lahko montirate omarice z roletami, naoknice ali druga senčila.

ROLETNA OMARICA z roletom

PVC-roleta je vgrajena v roletno omarico, ki je narejena iz furnirane iverke. Vodila rolet za okna so odmična, za vrata pa fiksna in izdelana iz eloksirane pločevine. RV-omarice so enotne za program oken KOMBIVAK in INOVAK.

OKNA JUG IN NAOKNICE

Sestavljena so iz vezanega okna in naoknice s pomičnimi letvicami. So lazurno obdelana, nezastekljena in se odpirajo okoli vertikalne osi. Okna in vrata JUG so sestavljiva med seboj.

GIBLJIVA POLKNA

Polkna G sestavljajo okvir in pomične naoknice, ki so okovane, opremljene z zadržalniki in zapirali, kovinski deli so pasivizirani. Polkna G so lazurno obdelana in so namenjena za vgraditev na okna KOMBIVAK in INOVAK ter okna standardnih dimenzij.

SOBNA VRATA

So sestavljena iz podboja in krila. Vratna krila so v izvedbi:

- ultrales
- mahagonijev furnir
- finalizirana (lakirana)

Vratni podboji, univerzalni (levi-desni):

- masivni (smreka/jelka) za mokro vgraditev, grundirani
- suhomontažni za suho vgraditev, lakirani, v izvedbi mahagonij ali tanganjika
- slepi, za mokro vgraditev, obvezni za kasnejšo vgraditev suhomontažnega podboja.

VHODNA, GARAŽNA VRATA IN STRANSKI ELEMENTI

Vratna krila imajo lesen podboj (garažna kovinski), krila so obložena s profiliranimi letvicami iz lesa eksot ali trdih listavcev. Površinsko so lakirana ali obdelana z lazurnim premazom, zastekljena, opremljena s cilindrično ključavnico in odkapno eluksirano pločevino. Stranski elementi so izdelani iz lesa eksot ali trdih listavcev v dimenzijah, ki dopolnjujejo širino in višino vrat. So zastekleni in površinsko obdelani kot vrata. Element LVS-1/P ima vgrajen pisemski nabiralnik. Mreže so kovinske in jih naknadno montirate.

Po posebnem naročilu vam lahko dobavimo:

- vezne letve
- pokrivne letve
- zadrževalnike naoknic
- komplet sider za vgraditev oken in vrat

PRODAJNA SKLADIŠČA (industrijske prodajalne):
61310 RIBNICA, Kolodvorska ul. 34, tel. (061) 861-212
25260 APATIN, Sunčanska bb, tel. (025) 772-041
22330 NOVA PAZOVA, Lenina 103, tel. (022) 331-155
35230 ČUPRIJA, Cara Lazara 92, tel. (035) 61-409
51231 JURDANI-OPATIJA, tel. (051) 741-330
18000 SLAVONSKI BROD, Matoševićeva bb, tel. (055) 231-026, 241-510, 241-410
55300 SLAVONSKA POŽEGA, Beogradska bb, tel. (055) 72-845
56000 VINKOVCI, ul. Moše Prijade 101, tel. (056) 11-367
14220 LAZAREVAC, ul. Janka Stajčića 50, tel. (011) 813-217

PREDSTAVNIŠTVA:

18000 NIŠ, Sindeličev trg 22/7, tel. (018) 42-189
91000 SKOPJE, tel. (091) 229-846
56230 VUKOVAR, Sajmište 41, tel. (056) 42-624 (za Vojvodino)
79000 MOSTAR, Avenija 105, tel. (088) 33-969
71000 SARAJEVO, Lenina 7b, tel. (071) 30-874

ino - inovak okna z izolacijskim steklom

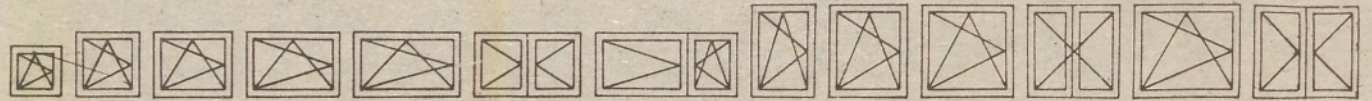
ko - kombivak nestekljena okna

kos III - kombivak kombinirana okna

roletna omarica z roletom

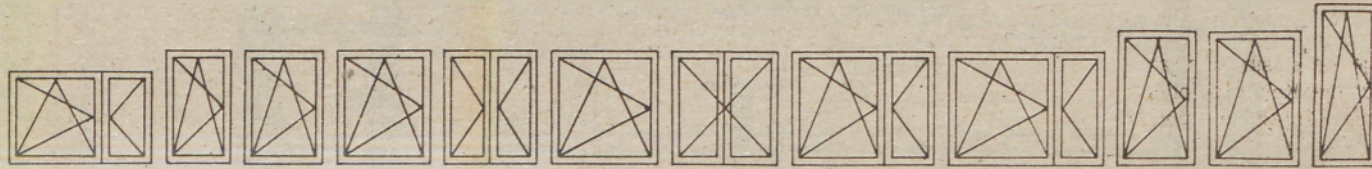
— mere so modularne

RV-8/9 80/30/28	RV-10/9 100/30/28	RV-12/9 120/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-18/9 180/30/28	RV-8/12 80/30/28	RV-10/12 100/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-14/12 140/30/28	RV-14/12 140/30/28
--------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

60/60	80/90	100/90	120/90	140/90	140/90	180/90	80/120	100/120	120/120	120/120	140/120	140/120
INO 6/6	INO 8/9	INO 10/9	INO 12/9		INO 14/5-D		INO 8/12	INO 10/12	INO 12/12	INO 12/12-D	INO 14/12	INO 14/12-D
KO 6/6	KO 8/9	KO 10/9	KO 12/9	KO 14/9		KO 18/9	KO 8/12	KO 10/12	KO 12/12		KO 14/12	

RV-18/12 180/30/28	RV-8/14 80/30/28	RV-10/14 100/30/28	RV-12/14 120/30/28	RV-12/14 120/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-18/14 180/30/28	RV-21/14 210/30/28	RV-10/18 100/30/28	RV-12/18 120/30/28	RV-8/22 80/30/28
-----------------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------

180/120	80/140	100/140	120/140	120/140	140/140	140/140	180/140	210/140	100/180	120/180	80/210
INO 18/12	INO 8/14	INO 10/14	INO 12/14	INO 12/14-D	INO 14/14	INO 14/14-D	INO 18/14	INO 21/14	INO 10/18	INO 12/18	INO 8/21
KO 18/12	KO 8/14	KO 10/14	KO 12/14		KO 14/14		KO 18/14				
	KOS III	KOS III	KOS III		KOS III		KOS III	KOS III	KOS III		

fiksne stene

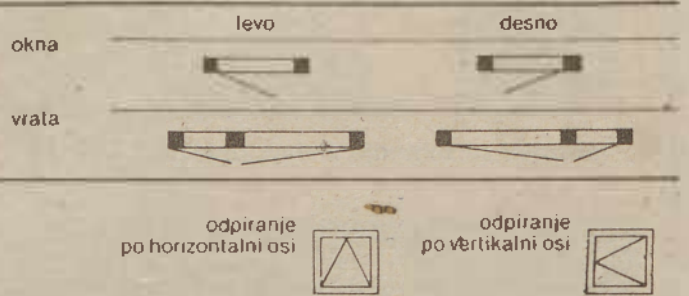
RV-14/22 140/30/28	RV-8/22 80/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28	RV-14/18 140/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28
-----------------------	---------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

140/210	80/220	100/220	140/220	140/180	100/220	140/220
INO 14/21-D	INO 8/22	INO 10/22	INO 14/22-D	INO 14/18-F	INO 10/22-F	INO 14/22-F
	KO 8/22		KO 14/22			
	KOS III	KOS III	KOS III			

INO = INOVAK OKNA - TERMOIZOLACIJSKA ZASTEKLITVJA
KO = KOMBIVAK OKNA - NESTEKLIJENA OKNA
KOS III = KOMBIVAK OKNA S KOMBINIRANO TROJNO ZASTEKLITVJO

način odpiranja

gibljava polkna

okna z gibljivimi polkni

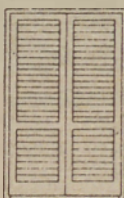
60/60	80/90	100/90	120/90	140/90	80/120
G 6/6	G 8/9	G 10/9	G 12/9	G 14/9	G 8/12
JUG 6/6	JUG 8/9		JUG 12/9		JUG 8/12

100/120	120/120	140/120	80/140	100/140	120/140
G 10/12	G 12/12	G 14/12	G 8/14	G 10/14	JUG 12/14
	JUG 12/12		JUG 8/14		

140/140	180/140	80/210	80/220	100/220
G 14/14	G 18/14	G 8/21	G 8/22	G 10/22
JUG 14/14			JUG 8/22	

— mere so modularne

JUG - okna z gibljivimi polkni
G - gibljiva polkna

140/220
G 14/22
JUG 14/22

pridržujemo si pravico do konstrukcijskih sprememb, ki ne vplivajo na funkcionalnost

sobna vrata

P 1-7 P 1-8 P 1-9	P 2-7 P 2-8 P 2-9	P 3-7 P 3-8 P 3-9
Podboji:		
masivni	suhomontažni	slepi
M 10-7	SN 12-7	N 12-7
M 10-8	SN 12-8	N 12-8
M 10-9	SN 12-9	N 12-9
M 15-7	SN 18-7	N 18-7
M 15-8	SN 18-8	N 18-8
M 15-9	SN 18-9	N 18-9
M 22-9	SN 22-9	N 22-9
M 28-9	SN 28-9	N 28-9

vhodna, garažna vrata in stranski elementi

enokrnlina vrata dim.: 107/209					
OE-18 MV	OE-12 MV	OE-10 MV	V-0	VE-1	VE-2
dvokrnlina vrata dim.: 130/209					
VE-3	VE-110	OE-28 MV	VE-212	OE-20 MV	polnilo
garažna vrata dim.: 238/209					
VE-23	VEG-4	mere so modularne			
LVS-2 dim.: 107/140					
LVS-3 dim.: 147/170					
LVS-1 LVS-1P LVS-4 dim.: 1 dim.: 40/209					

97. Odlok o urejanju kmečkega turizma v občini Murska Sobota

98. Odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlaščno stavbno zemljišče v občini Gornja Radgona za leto 1984

99. Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1986—1990

100. Odlok o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984

101. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za območje vasi Velika in Mala Polana v okviru KS Polana

102. Popravek sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Puconci

97

Na podlagi 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave občin Pomurja, št. 12/80), 97. člena obrtnega zakona (Ur. list SRS, št. 1/79) in družbenega dogovora o pospeševanju kmečkega turizma v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 34/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 9/3—1984, sprejela

ODLOK O UREJANJU KMEČKEGA TURIZMA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Kmečki turizem je kmetijska dopolnilna dejavnost tržno usmerjene kmetije, katere nosilec je lahko samo kmet ali družinski član, ki z osebnim delom obdeluje kmetijsko zemljišče, stalno živi v kraju, kjer je to zemljišče in njegov del in z osnovno kmetijsko dejavnostjo redno ustvarja določen dohodek.

Kmečki turizem se lahko razvija z namenom ustvarjanja dodatnega dohodka le na kmetijsko in turistično urejenem kmečkem gospodarstvu.

II. OBLIKE KMEČKEGA TURIZMA

2. člen

Oblike kmečkega turizma sta stacionarni kmečki turizem in izletniški kmečki turizem.

3. člen

Stacionarni kmečki turizem nudi gostom sobe s polnim penzionom, sobe s pol penzionom, prenočišče z zajtrkom (prostor za kampiranje), ter možnost vključitve v opravljanje kmečkih opravil, če to gostje želijo.

V okvir izletniškega kmečkega turizma pa uvrščamo kmetije, ki pridelujejo pretežno del hrane in vina, ki ju ponudijo gostom, izletnikom in organiziranim skupinam.

4. člen

Za penzijske goste in organizirane skupine lahko obratuje kmečki turizem vsak dan, za izletnike v petek od 12. ure dalje, soboto ter nedeljo in ob praznikih.

III. POGOJI ZA IZVAJANJE KMEČKEGA TURIZMA

5. člen

Kmet, ki se ukvarja z dopolnilno dejavnostjo kmečkim turizmom, mora pripravljati in prodajati pretežno lastne kmetijske proizvode in nuditi bivalne prostore gostom na določenem kakovostnem nivoju.

6. člen

Kmečka hiša mora biti urejena tako, da po svoji notranji in zunanji urejenosti odraža pristnost kmečkega okolja ter je v skladu s krajinsko arhitekturo.

7. člen

Priprava in nudenje hrane ter vina poteka neposredno iz kuhinje oz. kleti kmečkega gospodarstva.

8. člen

Kmetija, ki se ukvarja s kmečkim turizmom mora imeti s kmetijsko za drugo sklenjeno dolgoročno pogodbo o proizvodnem sodelovanju in pogodbo o sodelovanju pri oddajanju kmečkih penzionov in nujenju storitev izletnikom.

9. člen

Vsaj ena oseba na kmetiji mora biti usposobljena za opravljanje kmečkega turizma. Ustrezno usposobljena je oseba, ki ima kmetijsko-gospodinj-sko šolo ali gospodinj-sko-turistični tečaj po programu Zadržne zveze Slovenije, kakor tudi oseba s pridobljeno strokovno izobrazbo gostinske ali živilske stroke.

10. člen

Nosilec dejavnosti in osebe, ki pomagata pri izvajanju dejavnosti, mora imeti opravljen tečaj higienskega minimuma in biti zdravstveno pregledana v skladu z zakonom o zdravstvenem nadzorstvu nad živili.

11. člen

V delo z gosti na kmetiji, ki se ukvarja s kmečkim turizmom se smejo vključevati samo najožji družinski člani. Druge osebe se lahko po potrebi vključujejo le na osnovi posebnega dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa.

IV. POSTOPEK ZA PRIDOBITEV DOVOLJENJA

12. člen

Na pobudo kmeta komisija za urejanje dejavnosti kmečkega turizma, ki jo sestavljajo 4 člani in sicer po eden iz strokovne službe za kmečki turizem pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu, KZ Panonke, SO Murska Sobota in Odbora za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici ugotovi, če so podani pogoji za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti kmečkega turizma.

13. člen

Kmečko gospodarstvo mora izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za sprejemanje gostov na prenočevanje ter priprava ter strežba hrane in pijače na kmetiji.

Tehnične in sanitarno-higienske pogoje varstva bivanja gostov ugotavlja pristojna inšpekcijska služba in poda svoje mnenje.

14. člen

Kmečkemu gospodarstvu, ki izpolni vse pogoje navedene v tem odloku, izda pristojni občinski upravni organ za gospodarstvo dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji — kmečkega turizma.

15. člen

Cene storitev kmečkega turizma usklajuje komisija za urejanje dejavnosti kmečkega turizma in predlaga občinski skupnosti za cene v potrditev.

16. člen

Strokovna služba za kmečki turizem pri območnem živinorejsko-veterinarskem zavodu:

- strokovno nadzoruje izvajanje kmečkega turizma ter zahteva morebitne spremembe;
- svetuje pri opremljanju prostorov in ureditvi okolja kmetije;
- sodeluje pri pridobivanju načrtov za adaptacije in dozidave, v kar je potrebno vključiti sodelovanje ustreznega strokovnjaka s področja urbanističnega in prostorskega urejanja;
- skrbi za izobraževanje družine, v sodelovanju s kmetijskim šolskim centrom in drugimi ustreznimi šolami;
- svetuje pri organizaciji in pridobivanju gostov.

V. USKLADITEV OBSTOJEČIH DEJAVNOSTI

17. člen

Z veljavo tega odloka opravita komisija za urejanje dejavnosti kmečkega turizma in pritojna inšpekcijska služba pregled vseh kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom in ugotovi ali izpolnjuje pogoje za opravljanje te dejavnosti.

18. člen

Kolikor kmet opravlja dejavnost kmečkega turizma v nasprotju s tem odlokom, se mu nudi možnost preusmeritve v redno gostinsko dejavnost. Če za opravljanje redne gostinske dejavnosti ni zainteresiran oz. ne izpolnjuje pogoje za opravljanje te dejavnosti, komisija za urejanje dejavnosti kmečkega turizma izda predlog občinskemu upravnemu organu, da se mu nadaljnje opravljanje kmečkega turizma prepove. Rok v katerem se mora preusmeriti, ne sme biti daljši od 12 mesecev.

19. člen

Smatra se, da ima ustrezno strokovno usposobljenost tista oseba, ki se je do sedaj ukvarjala s kmečkim turizmom, kolikor seveda opravlja dejavnost kmečkega turizma v skladu s tem odlokom.

VI. KAZENSKESKE SANKCIJE

20. člen

Z denarno kaznijo od 500.— do 10.000.— din se kaznuje oseba, ki se ukvarja s kmečkim turizmom v nasprotju s tem odlokom v naslednjih primerih:

- če opravlja dopolnilno dejavnost kmečkega turizma brez dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa (14. člen);
- kadar nosilec kmečkega turizma in osebje, ki mu pomaga, nimajo opravljenega tečaja higijenskega minimuma in niso zdravstveno pregledani (10. člen);
- če ne uskladi poslovanja s tem odlokom v določenem roku (18. člen);
- če uporablja pri izvajanju dejavnosti dela drugih oseb brez dovoljenja pristojnega občinskega upravnega organa (11. člen).

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

Nadzor nad izvajanjem določb tega odloka izvajajo pristojna inšpekcijska služba ter strokovna služba za kmečki turizem pri Območnem živinorejsko-veterinarskem zavodu.

22. člen

Kmetija, ki se ukvarja s kmečkim turizmom, lahko uporablja zaščitni znak za kmečki turizem na pisemskih ovojnica v obliki nalepk, ki ga podeljuje Zadrzna zveza Slovenije.

23. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 332-1/84-3
V M. Soboti, dne 14/3-1984

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT, l. r.

98

Na podlagi 206. člena statuta občine Gornja Radgona (Ur. objave, št. 41/81), 39. in 40. člena zakona o razlastitvi in o prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 3/80) je skupščina občine Gor. Radgona na sejah zborna združenega dela in zborna krajevnih skupnosti, dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O POVPREČNI GRADBENI CENI IN POVPREČNIH STROŠKIH KOMUNALNEGA UREJANJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ TER KORISTI ZA RAZLAŠČENO STAVBNO ZEMLJIŠČE V OBČINI GORNJA RADGONA ZA LETO 1984

1. člen

Ta odlok določa za območje občine Gor. Radgona povprečno gradbeno ceno in povprečne stroške komunalnega urejanja stavbnih zemljišč in koristi za razlaščeno stavbno zemljišče za posamezna območja v občini Gor. Radgona.

2. člen

Povprečna gradbena cena in povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini G. Radgona, doseženi v letu 1983 kot osnovna elementa za izračun valorizirane vrednosti stanovanjske hiše ali stanovanja, znašata:

- 1. povprečna gradbena cena za 1 kv. m uporabne stanovanjske površine 29.477,00 din
- 2. povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč pa 15 % gradbene vrednosti zgradbe oz. objekta.

3. člen

Korist za razlaščeno stavbno zemljišče se določi v odstotku od povprečne gradbene cene, ki se je oblikovala v preteklem letu za kvadratni meter stanovanjske površine v družbeni gradnji in znaša:

- na območju mesta G. Radgona 0,8 odstotka
- na območju naselij Radenci, industrijska cona G. Radgona in Borčeve, naselij Apače in Videm ob Ščavnici 0,7 odstotka
- na ostalih območjih v občini G. Radgona 0,6 odstotka.

4. člen

Ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških urejanja stavbnega zemljišča ter koristi za razlaščeno stavbno zemljišče v občini Gor. Radgona za leto 1983 (Ur. objave, št. 6/41/83).

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Štev. 36-2/84-SO
Datum: 26. 3. 1984

Predsednik
skupščine občine G. Radgona
Jože KOLBL

99

Na podlagi 50. člena zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS 1/80) in 33/80) ter na

podlagi 206. člena statuta občine Gornja Radgona je Skupščina občine Gornja Radgona na sejah zborna združenega dela in zborna krajevnih skupnosti dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O PRIPRAVI IN SPREJETJU DRUŽBENEGA PLANA OBČINE GORNJA RADGONA ZA OBDOBJE 1986—1990

1. člen

Družbeni plan skupščine občine Gornja Radgona se pripravi in bo sprejet za obdobje 1986—1990 (v nadaljnjem besedilu družbeni plan)

Nosilci planiranja bodo pri pripravi družbenega plana izhajali iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, načrta uredničenja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in dolgoročnega plana občine.

2. člen

Izvršni svet skupščine občine pripravi in v mesecu juniju 1984. leta predloži skupščini občine osnutek smernic za pripravo družbenega plana v mesecu septembru 1984. leta pa predlog smernic družbenega plana.

3. člen

Izvršni svet skupščine občine pripravi in do 31. julija 1985 predloži skupščini občine osnutek, do 30. novembra 1985 pa predlog družbenega plana.

4. člen

Izvršni svet skupščine občine pripravi in predloži osnutek Dogovora o temeljih družbenega plana za obdobje 1986—1990 v aprilu 1985. leta, v septembru 1985. leta pa predlog dogovora o temeljih družbenega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1986—1990.

5. člen

Izvršni svet skupščine občine Gornja Radgona določi program dela in aktivnosti za pripravo družbenega plana.

6. člen

Vse temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter ostale samoupravne organizacije in skupnosti v občini Gornja Radgona sprejmejo program dela za pripravo svojih planov, s katerim zagotavljajo, da bodo njihove aktivnosti za pripravo planov potekale časovno in vsebinsko v skladu s programom dela za pripravo družbenega plana občine, ki ga pripravi izvršni svet. Samoupravni sporazumi in dogovori o temeljih planov bodo pripravljani in sklenjeni, plani pa pripravljani in sprejetih v rokih, ki so predvideni za predložitev osnutka in predloga družbenega plana po tem odloku.

7. člen

Za delo v zvezi s pripravo družbenega plana občine se v občinskem proračunu zagotovijo v letu 1985 posebna sredstva, ki bodo določena in porabljena v skladu s programom dela za pripravo družbenega plana.

8. člen

Za namensko porabo sredstev iz prejšnjega člena je odgovoren predsednik komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj SO Gornja Radgona.

9. člen

Strokovni nosilec aktivnosti pri pripravi in izdelavi družbenega plana je Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj SO G. Radgona in organizacija, ki jo za to pooblasti izvršni svet skupščine občine.

10. člen

Delo na pripravi družbenega plana se prične takoj.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurja.

Številka: 30-1/84-11
Datum: 26. 3. 1984

Predsednik
skupščine občine G. Radgona
Jože KOLBL

100

Na podlagi 205. člena statuta občine Gornja Radgona (Ur. objave Pomurja št. 41/81) in 23. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. l. SRS, št. 39/74 in 7/78) je skupščina občine Gornja Radgona na skupnem zasedanju zborna združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zborna, dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O PRORAČUNU OBČINE GORNJA RADGONA ZA LETO 1984

1. člen

S proračunom občine Gornja Radgona za leto 1984 (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za finansiranje splošnih družbenih potreb v občini Gornja Radgona.

2. člen

Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1984 v višini 93.934.422.— din se razporedijo:

— na splošno porabo v občini	91.140.128
— tekočo proračunsko rezervo	482.294
— na odstopljene prihodke	2.312.000

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci prihodkov in odhodkov, ki je sestavni del občinskega proračuna.

3. člen

Od prihodkov iz 2. člena tega odloka se 1 % izloči v sredstva rezerve občine Gornja Radgona.

4. člen

Sredstva občinskega proračuna se delijo med letom enakomerno med vse nosilce oz. uporabnike v okviru doseženih prihodkov in njihove razporeditve, če ni z odlokom ali s posebnim aktom skupščine Gornja Radgona ali njenega izvršnega sveta in nosilcem oz. uporabnikom sredstev drugače določeno.

5. člen

Uporabniki občinskega proračuna so dolžni uporabljati sredstva občinskega proračuna le za tiste namene, kot so opredeljeni v posebnem delu, ki je sestavni del odloka.

6. člen

Kot sredstva za delo se občinskim in medobčinskim upravnim organom ter pravosodnim organom (v nadaljnjem besedilu: organi) v skladu s 104. členom zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih v letu 1984 zagotavljajo:

- sredstva, ki jih delavci v skladu z navedenim zakonom pridobivajo kot dohodek delovne skupnosti
- sredstva za osebne dohodke funkcionarja, ki vodi upravni organ
- sredstva za materialne stroške
- sredstva za opremo in amortizacijo
- sredstva za posebne namene

7. člen

Podlaga za pridobivanje sredstev za delo organa in s tem tudi dohodka delavcev delovne skupnosti so programi dela in doseženi rezultati dela delavcev pri izvrševanju programa.

V programih dela morajo biti delovne naloge izkazane in razvrščene v značilne skupine glede na naravo, vrsto in zahtevnost, stopnjo in vsebino odgovornosti ter pogoje dela na podlagi družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti in drugih organov družbenopolitičnih skupnosti ter pri delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev.

Podlaga za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za osebne dohodke delavcev je število izvajalcev, potrebnih za izvršitev programiranih del in nalog po posameznih vrstah oz. stopnjah zahtevnosti del in nalog in povprečni osebni dohodek glede na raven in gibanje osebnih dohodkov delavcev v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dela in naloge enake zahtevnosti ob približno enakih delovnih pogojih in odgovornosti za opravljeno delo.

Osnova za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za skupno porabo delavcev je višina sredstev skupne porabe po posameznih namenih na delavca, dosežena v preteklem letu v organizacijah združenega dela.

8. člen

Sredstva za realizacijo programov dela se med letom dodeljujejo organom enakomerno kot mesečne akontacije. Organi poročajo izvršnemu svetu o realizaciji programov dela dvakrat letno in sicer ob polletju in ob zaključku leta; poročila so osnova za določitev višine akontacije v naslednjem obdobju.

9. člen

Sredstva za osebne dohodke delavcev se bodo organom zagotavljala v obliki mesečnih dvanajstin od celotnega obsega sredstev za te namene, določenega v proračunu za leto 1984, zmanjšane za usklajevanje osebnih dohodkov. Ta sredstva se lahko na podlagi sklepa izvršnega sveta med letom povečajo za odstotek usklajevanja osebnih dohodkov, ne morejo pa se povečati zaradi sprememb v prispevnih stopnjah iz osebnega dohodka in dohodka.

Organom, ki program dela izvršijo v predvidenem obsegu, kvaliteti in rokih z manjšim številom delavcev, se sredstva za osebne dohodke delavcev ugotovljena po 7. členu ne bodo zmanjšala.

10. člen

Sredstva za materialne stroške, posebne namene in amortizacijo se določijo v okviru možne rasti občinskega proračuna. Sredstva za posebne namene bodo organom v letu 1984 dodeljena na podlagi pismenih zahtevkov.

11. člen

Če se med letom znatno spremeni delovno področje ali pristojnost, obseg ali narava nalog organa ter pogoji za njihovo izvrševanje, se organu lahko sorazmerno poveča ali zmanjša tudi obseg sredstev za delo.

12. člen

Izvršni svet skupščine občine lahko začasno zmanjša znesek sredstev, ali začasno zadrži uporabo sredstev, če prihodki občinskega proračuna

med letom niso doseženi v predvideni višini, ali pa republiški organi omejijo dogovorjeno porabo.

O ukrepu iz prejšnjega odstavka mora izvršni svet obvestiti skupščino občine Gornja Radgona in predlagati ukrepe oz. ustrezno spremembo občinskega proračuna.

13. člen

Vsi prihodki, ki jih občinski upravni organi ustvarijo s svojo dejavnostjo so prihodek občinskega proračuna, če ni s tem odlokom drugače določeno.

14. člen

Prihodke, ki jih ustvarijo iz izplačil za storitve po prejšnjem členu tega odloka, lahko uporabljajo za namene in 104. čl. zakona o sistemu državne uprave in izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih v soglasju z izvršnim svetom naslednji organi: Uprava za družbene prihodke in Geodetska uprava.

15. člen

Organi in drugih uporabniki sredstev občinskega proračuna morajo izvrševati svoje naloge v mejah sredstev, ki so jim odobrena. Ti ne smejo prevzemati na račun občinskega proračuna obveznosti, ki bi presegale z občinskim proračunom določena sredstva. Organi, ki se financirajo iz občinskega proračuna oz. delovne skupnosti teh organov ne smejo prevzemati obveznosti po pogodbah in samoupravnih sporazumih v breme sredstev občinskega proračuna, če jim za te namene niso posebej zagotovljena sredstva v okviru sredstev za redno dejavnost.

16. člen

Za zakonito in smotno uporabo sredstev, ki so uporabniku odobrena v občinskem proračunu je odgovoren predstojnik kot odredbodajalec. Poleg predstojnika je za zakonito uporabo sredstev občinskega proračuna odgovoren tudi vodja računovodstva.

17. člen

Uporabniki so dolžni izvršnemu svetu skupščine občine Gornja Radgona predložiti predračune in finančne načrte za leto 1984 ter zaključne račune za leto 1983 najpozneje do 30. maja 1984. Organi iz 14. člena pa so dolžni v predračunih oz. finančnih načrtih in zaključnih računih še posebej izkazati uporabo prihodkov iz svoje dejavnosti, ki jih neposredno uporabljajo na podlagi tega odloka.

18. člen

Organi, ki se financirajo iz občinskega proračuna v letu 1984, obračunavajo obseg amortizacije v višini sredstev, ki so jim za ta namen zagotovljena v odloku o proračunu občine Gornja Radgona za leto 1984 na postavki „amortizacija“.

19. člen

Nosilci sredstev za obveznosti, ki imajo značaj splošnih družbenih potreb so:

- občinska konferenca SZDL; za dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev,
- svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito; za dejavnost ljudske obrambe,
- izvršni svet skupščine občine; za vse ostale dejavnosti, izvemši sredstva za delo upravnih organov, razporejena na posamezen upravni organ.

20. člen

Izvršni svet skupščine občine je poblaščen, da odloča:

1. o prenosu sredstev med posameznimi nameni občinskega proračuna, določenimi v bilanci odhodkov
 2. o uporabi sredstev „tekoče proračunske rezerve“ občinskega proračuna
 3. o uporabi sredstev rezerve občine Gornja Radgona do višine 500.000.— din v posameznem primeru za namene iz 1. in 2. točke 39. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS, št. 39/74)
- Sredstva iz tekoče proračunske rezerve se bodo dodeljevala:
- za naloge, za katere v proračunu niso sredstva zagotovljena in po svoji vsebini sodijo v splošno porabo na nivoju občine
 - za naloge, za katere v proračunu niso sredstva zagotovljena v zadostnem obsegu.

21. člen

Oddelek za občjo upravo opravlja nadzor nad finančnim, materialnim in računovodskim poslovanjem uporabnikov občinskega proračuna po namenu, obsegu in dinamiki porabe.

Če se pri opravljanju proračunskega nadzora pri uporabnikih ugotovi, da sredstva niso uporabljena za tiste namene, za katere so bila dodeljena, obvesti o tem izvršni svet in mu predlaga ustrezne ukrepe.

22. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1984 dalje.

Številka: 400—10/83—03

Datum: 26. 3. 1984

PREDSEDNIK
skupščine občine G. Radgona
Jože KOLBL

Na osnovi 2. člena Zakona o samopriskevku (Ur. list SRS št. 3/73 in 17/77), 8. člena Zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 23/77) in 60. člena Statuta krajevnega skupnosti Polana je skupščina KS Polana—Velika Polana na seji 23. 3. 1984 sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samopriskevka za območje vasi Velika in Mala Polana v okviru KS Polana.

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo samopriskevka v vasi V. Polana za graditev nove mrliške vežice, popravilo združnega doma (predvsem dvorane za kulturne in druge prireditve) in za nujna vzdrževalna dela na stari šoli ter za popravilo krajevnih poti in za potrebe drugih skupnih in komunalnih zadev v znesku 4.000.000,00 dinarjev.

V vasi Mala Polana — zaselek Bukovje (od hišne številke 1 do 55/a) za položitev fine asfaltna prevleke na vaške ceste, za vzdrževalna dela na stari šoli, mrliški vežici ter za popravilo poti v znesku 2.835.000,00 dinarjev v zaselku Mačkovi (od hišne številke 56 do 122 za asfaltiranje vaških ulic v znesku 5.600.000,00 dinarjev, kar znaša skupaj 12.435.000,00 dinarjev.

2. člen

Za območje Velike Polane se samopriskevk uvede za dobo treh let, za Mala Polano — zaselek Bukovje za dobo treh, za zaselek Mačkovi pa za dobo petih let; to je od 1. 6. 1984 do 31. 5. 1987 oziroma do 31. 5. 1989.

3. člen

Referendum bo v nedeljo 6. 5. 1984 v času od 7. do 19. ure, za vas Vel. Polana — v združnem domu, za zaselek Bukovje v stari šoli in zaselek Mačkovi — v vaškogasilskem domu. Za izvedbo referenduma je pristojen odbor, ki ga je imenovala skupščina KS.

4. člen

Na referendumu imajo pravico glasovati občani, ki so vpisani v splošni volilni inimenik in občani, ki še nimajo volilne pravice, pa so v delovnem razmerju.

5. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico naslednje vsebine:
Krajevna skupnost Polana
Velika Polana, 6. 5. 1984

za glasovanje na referendumu 6. 5. 1984 o uvedbi samopriskevka za območje vasi Velika Polana za gradnjo nove mrliške vežice, popravilo združnega doma (predvsem dvorane za kulturne in druge prireditve) in za nujna vzdrževalna dela na stari šoli ter za popravilo krajevnih poti in za druge komunalne potrebe ter funkcionalne izdatke pri izvajanju referendumskega programa.

Samopriskevk v obdobju treh let, od 1. 6. 1984 do 31. 5. 1987 bo znašal:

v denarju

- 1,5 % od neto OD iz delovnega razmerja,
- 20 % od katastrskega dohodka,
- 1,5 % od čistega dohodka obrtnikov,
- 1,5 % od pokojnin (razen od pokojnin z varstvenim dodatkom),
- 1,5 % od povprečnega OD v SRS — delavci na začasnem delu v tujini

v delu in prevozih

- Vsak gospodar gospodarstva letno prispeva še
- 2 delovna dneva (8 urno delo)
- navoz gramoza na vaške poti in to od vsakega ha kmetijske površine in od vsakega traktorja 1 (en) kubični meter.

Če zavezanec samopriskevka v delu in prevozu ne izpolni, plača za delovni dan 600,00 din, za en kubični meter gramoza za 500,00 din.

V primeru, da bi se katastrski dohodek povečal, se obremenitev od KD v višini povečanja zniža.

GLASUJEM

ZA PROTI

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo ZA, če se strinja z uvedbo samopriskevka oziroma obkroži besedo PROTI, če se z uvedbo samopriskevka ne strinja.

Krajevna skupnost Polana
Mala Polana, 6. 5. 1984

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu 6. 5. 1984 o uvedbi samopriskevka za del vasi Mala Polana — zaselek Bukovje za položitev fine asfaltna prevleke na vaške ulice in za vzdrževalna dela na stari šoli, mrliški vežici ter za popravilo in za funkcionalne izdatke pri izvajanju referendumskega programa.

Samopriskevk v obdobju treh let — od 1. 6. 1984 do 31. 5. 1987 bo znašal:

v denarju

- 2 % od neto OD iz delovnega razmerja;
- 2 % od povprečnega OD v SRS — delavci na začasnem delu v tujini;
- 1 % od pokojnin razen od pokojnin z varstvenim dodatkom;

— 25 % od katastrskega dohodka;

— 1.500.— din obrtniki in 4.800.— din letno od vsakega zaposlenega pri obrtniku (znesek se vsako leto uskladi s povprečno rastjo OD v SRS);

— 5.000.— din letno gospodarji gospodarstev oziroma gospodinjestev;

— 15.000.— din gospodarji gospodarstev v enkratnem znesku (plačilo v 14 dneh po uvedbi samopriskevka)

v delu in prevozih:

- vsak gospodar gospodarstva letno še prispeva:
- dva delovna dneva (8 urno dnevno delo)
- navoz gramoza na vaške poti in to od vsakega ha kmetijske površine in vsakega traktorja 1 (en) kubični meter.

Če zavezanec samopriskevka v delu in navozu ne izpolni, plača za delovni dan 600,00 din, za en kubični meter gramoza pa 500,00 din.

V primeru, da bi se katastrski dohodek povečal, se obremenitev od katastrskega dohodka v višini povečanja zniža.

GLASUJEM

ZA PROTI

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo ZA, če se strinja z uvedbo samopriskevka oziroma obkroži besedo PROTI, če se z uvedbo samopriskevka ne strinja.

Krajevna skupnost Polana
Mala Polana, 6. 5. 1984

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu 6. 5. 1984 o uvedbi samopriskevka za del vasi Mala Polana — zaselek Mačkovi za asfaltiranje vaških ulic in popravilo poti ter za funkcionalne izdatke pri izvajanju referendumskega programa.

Samopriskevk v obdobju petih let od 1. 6. 1984 do 31. 5. 1989 bo znašal:

v denarju:

- 3 % od neto OD delovnega razmerja;
- 3 % povprečnega neto OD v SRS — delavci na začasnem delu v tujini;
- 3 % od pokojnin (razen od pokojnin k varstvenim dodatkom);
- 20 % od povečanega katastrskega dohodka
- 6.000.— din letno gospodarji gospodarstev;
- 2.000.— din letno lastniki od vsakega avtomobila in traktorja.

V delu in prevozih:

- vsak gospodar gospodarstva letno še prispeva: 2 delavca (8 urno dnevno delo)
- navoz gramoza na vaške poti in to od vsakega ha kmetijske površine in od vsakega traktorja 1 (en) kubični meter.

Če zavezanec samopriskevka v delu in navozu ne izpolni, plača za delovni dan 600.— din, za en kubični meter gramoza pa 500.— din.

GLASUJEM

ZA PROTI

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo ZA, če se z uvedbo samopriskevka strinja oziroma obkroži besedo PROTI, če se z uvedbo samopriskevka ne strinja.

6. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo zbranih sredstev krajevnega samopriskevka vrši za vas Velika Polana vaški odbor skupščine KS, za Mala Polana pa za vsak zaselek posebej imenovani odbor. Vaški odbor vsako leto, v okviru plana potreb, določi izrabo obveze v delu in prevozu.

7. člen

Svet krajevnega skupnosti Polana je pooblaščen, da vsako leto določi novo denarno vrednost nedenarnih obveznosti občanov v samopriskevku v skladu z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu.

8. člen

Ta sklep začne veljati 8. dan po objavi v uradnih objavah pomurskih občin.

Velika Polana, 25. 3. 1984

Predsednik skupščine KS
POLANA
Jože TIVADAR l. r.

102

Popravek

sklepa o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje KS Puconci.

V sklepu o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje KS Puconci, naselja Puconci, Bokrači, Dolina, Gorica, Markišovci, Šalamenci in Vaneča (Uradne objave, št. 1/80) z dne 18. 1. 1980 se 2. točka pravilno glasi:

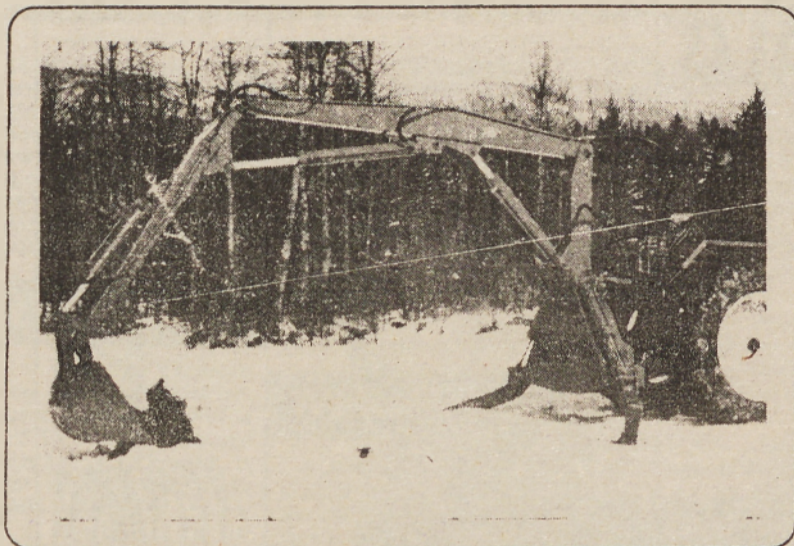
„Samopriskevk se uvaja za dobo petih let, od 1. februarja 1980 do 31. januarja 1985.“

Predsednik sveta KS
Štefan HARKAI l. r.

RIKO — kmetovalcem, gozdarjem in graditeljem

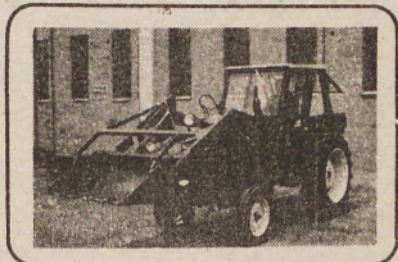
hid. NAKLADALNIKA (kopalnika) RN — 3a in RN — 2 sprednji TRAKTORSKI NAKLADALNIK tip TN-1H, TN-2H

RN-3a in RN-2 sta nakladalnika z dolgoletno tradicijo. Stabilna, a zelo mobilna in vsestransko uporabna, kar jima omogoča široka paleta priključkov za kopanje, nakladanje sena, hlevskega gnoja, železa, peska in hlodov. Montaža kot demontaža sta zelo enostavni, ker sta na nosilno ogrodje vpeta le s tremi zatiči.

Tehnični podatki — RN-3a:

— višina dviga	3,70m
— globina izkopa	1,80m
— maksimalna teža tovora	800kg
— kot obračanja	360
— možnost montaže na traktorje nad	33kW (45KS)

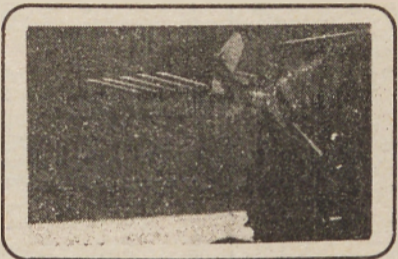

Prdnja traktorska nakladalnika TN-1H in TN-2H sta primerna za natovarjanje vseh vrst razsutega tovora. Lopato lahko zamenjamo z vilami.

Tehnični podatki:

— prostornina zajemalke TN-1H	0,5m ³
— prostornina zajemalke TN-2H	0,35m ³
— maksimalna višina dviga TN-1H	3000mm
— maksimalna višina dviga TN-2H	2700mm
— možnost montaže TN-1H na traktorje nad	33kW (45KS)
— možnost montaže TN-2H na traktorje nad	25,7kW (35KS)

zadnji TRAKTORSKI NAKLADALNIK tip ZTN-1

Zadnji traktorski nakladalnik ZTN-1 je enostaven, a praktičen priključek, namenjen kmetovalcem. Za montažo na traktor ne potrebujemo posebnega nosilnega ogrodja. Priključimo ga lahko na vse vrste traktorjev.

Tehnični podatki:

— prostornina zajemalke	0,25m ³
— maksimalna višina dviganja	2250mm
— širina lopate — vil	800mm

ENOBOKENSKI VITEL za spravilo lesa tip EKV-3

Enobobenski vitel za spravilo lesa EKV-3 montiramo na tri-točkovni priključek. Vanj so vgrajeni stabilizatorji, ki fiksirajo traktor pri delu. Povratna zapora omogoča vleko tovora. Montiramo ga na traktorje nad 22kW (30KS).

Tehnični podatki:

— vlečna sila	3000kp
— dolžina vlečne vrvi	40m
— teža	145kg

RIKO 61310 Ribnica, Lepovče 23; telefon (061) 861-611, 861-132

FERI MAUČEC

14

60 LET NOGOMETA V POMURJU

NK Nafta v prvi zvezni ligi

Nafta iz Lendave je bila kot prvak republiške lige prvo slovensko moštvo, ki je sodelovalo v zvezni nogometni ligi, in sicer v sezoni 1946/47. Na začetku tekmovanja so lendavski nogometaši dosegali zadovoljive rezultate, kasneje pa so se znašli v hudih finančnih težavah, kajri tekmovanje v prvi zvezni ligi je tudi takrat zahtevalo precej sredstev. Kljub obljubam Nogometne zveze Slovenije in nekaterih drugih, katere so zavržili za denarno pomoč le-te niso dobili. Tako se je dogajalo, da so si potovanja na zadnje prvenstvene tekme morali plačevati igralci sami ali pa njihovi ljubitelji. Potovanje na prvenstveno tekmo s Kvarnerjem na Reko je na primer plačal takrat dobro situiran Lendavčan Bela Eppinger. Kljub težavam pa so nogometaši Nafta iz Lendave v prvi zvezni ligi dosegli nekaj dobrih rezultatov. Med uspehe štejejo tesen poraz 0:2 s Partizanom iz Beograda v Lendavi, v moštvo

katerega je nastopalo kar osem državnih reprezentantov. V moštvo Partizana so v Lendavi nastopila znana imena jugoslovanskega nogometa: Glazer, Brozovič, Čolič, Džurdžević, Bobek, Rupnik, Čajkovski (Čik), Palfi, Šereš, Mihajlovič in Atanacković. Tekmo med Nafto in Partizanom v Lendavi si je ogledalo okrog 3000 ljubiteljev nogometa, kar je bilo za tiste razmere veliko. Poleg tekme s Partizanom pa so nogometaši Nafta igrali solidno tudi proti Hajduku, s katerim so v Splitu tesno izgubili s 3:1, proti moštvo „17. oktober“ v Nišu, kjer so zmagali z rezultatom 1:0, na srečanju z Budućnostjo iz Titogradav Lendavi, kjer so zmagali z 2:0, na tekmi s Sarajevom v Lendavi, kjer so zmagali z 2:1, in v Subotici, kjer jih je tesno s 4:3 premagal Spartak, čeprav je Nafta nekaj časa igrala le z devetimi igralci, ker sta bila Štefanec in Török poškodovana. Kasneje, ko so se srečevali z vedno večjimi finančnimi težavami, pa so se vrstili porazi in celo katastrofe z rezultatom 9:0. Povedati pa velja, da na nekatere tekme

moštvo Nafta ni potovalo popolno, temveč so nogometaše celo zbirali po raznih krajih, da so lahko na tekmi nastopili s potrebnim številom igralcev, vendar ti po kakovosti niso sodili na tekme prve zvezne lige. Zaradi težav nogometaši Nafta iz Lendave niso odigrali vseh prvenstvenih tekem v prvi zvezni ligi, temveč so predčasno odstopili. V moštvo Nafta, ki je doseglo uspehe v prvi zvezni ligi, pa so nastopali: Štefanec, Gerenčar, Vogrinčič, Török, Vidak I., Hežduš, Božič, Kerčmar, Sistar, Lukič in Šimonka. Igrali pa so še: Boldžar, Horvat in Vajda. V sezoni 1946/47 je bil vrstni red moštev v prvi zvezni nogometni ligi naslednji. 1. Partizan (prvak) 47 točk, 2. Dinamo 42, 3. Crvena zvezda 39, 4. Hajduk 36,5, Metalac 29, 6. Spartak 28, 7. Lokomotiva 24, 8. Pobjeda 22, 9. Kvarner 21, 10. Budućnost 20, 11. Ponziana 20, 12. Železničar 18, 13. „14. oktober“ in 14. Nafta 9 točk.

(nadaljevanje)

KARČI VIDAK — dolgoletni nogometaš Nafta iz Lendave. Bil je stebler obrambe Nafta in dober povezovalac igre, ki je vrsto let navduševal ljubitelje nogometa.

Nogometaši Nafta na Bledu leta 1946.

Nogometno moštvo Mure iz Murske Sobotice, ki je v sezoni 1947/48 osvojilo naslov prvaka v drugi slovenski ligi. Stojijo od leve: Babič, Klepec, Bencik, Zelko, Vrtnar, Žižek, Sečko in Horvat. Čepijo: Cvetič, Kološa, Klanjšček, Š. Norčič in L. Norčič.

NOVO!

Čenjenim strankam sporočam, da sem preselila kozmetični salon s Kociljeve 2 (Dom tehnike) v nove prostore na Lendavsko 19. Zaupajte nego obraza z najsodobnejšimi pripomočki

KOZMETIČNEMU SALONU RENATA MENHART

Murska Sobota, Lendavska 19, tel.: 21-234

INA NAFTA LENDAVA Delovna skupnost skupnih služb

Na osnovi 12. — 18. člena pravilnika o delovnih razmerjih **va bimo k sodelovanju** kandidate za opravljanje del in delovnih nalog

PRAVNIK I

— 1 izvrševalec

Pogoji za opravljanje del in delovnih nalog:

1. Končana pravna fakulteta — z opravljenim pripravniškim izpitom

ali

2. Končana pravna fakulteta — pripravnik

Kandidati pod točko 1 sklepajo delovno razmerje za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesecev, pod točko 2 za določen čas, čas opravljanja pripravniškega staža. Rok prijave je 15 dni od dneva objave.

Ponudbe s potrebnimi dokazili pošljite na kadrovsko službo INA Nafta, Lendava, Rudarska cesta 1.

OBČINA MURSKA SOBOTA

razpisuje dražbo

za prodajo najdenih koles z motorjem, moških in ženskih koles ter nekaterih drugih predmetov (zlatina, ure).

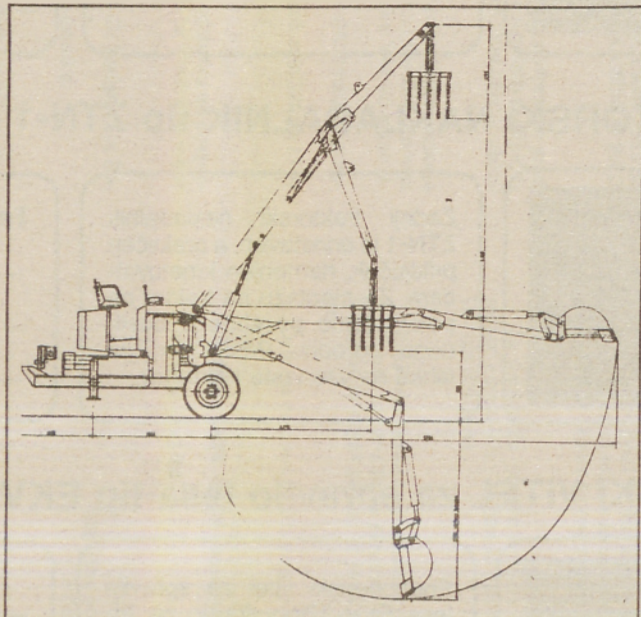
Prodaja bo v soboto, 21. aprila 1984, s pričetkom ob 9. uri na dvorišču bivšega doma ostarelih v Rakičanu.

TP - 800 TRAKTORSKI PRIKLJUČEK ZA SPRAVILO POLJŠČIN

TP 800 je poljedelski in komunalni stroj izvirne lastne konstrukcije in proizvodnje IMP-SKIP Ljubljana. Stroj lahko priključimo na vsak traktor moči nad 30 kW. Namenjen je za opravila v kmetijstvu in drugih panogah, za nakladanje kosovnih ali razsutih materialov.

TEHNIČNI PODATKI

nosilnost 800 kg
skupna teža 2200 kg
teža uteži 900 kg
višina dviga 4,26 m
doseg lopate 5,73 m
globina izkopa 2,53 m
širina 2,1 m
rotacija 228 stopinj
rezervoar hidr. olja 60 litrov

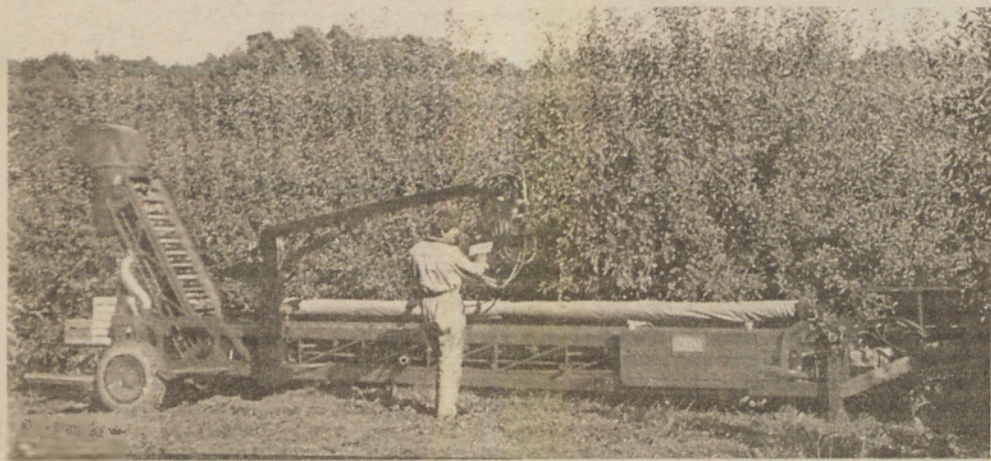

PRIKLJUČNA ORODJA STROJA:

dvodelna zajemalka
košara za pesu
vile za gnoj
rovokopač
klešče za les
kavelj za dviganje bremen

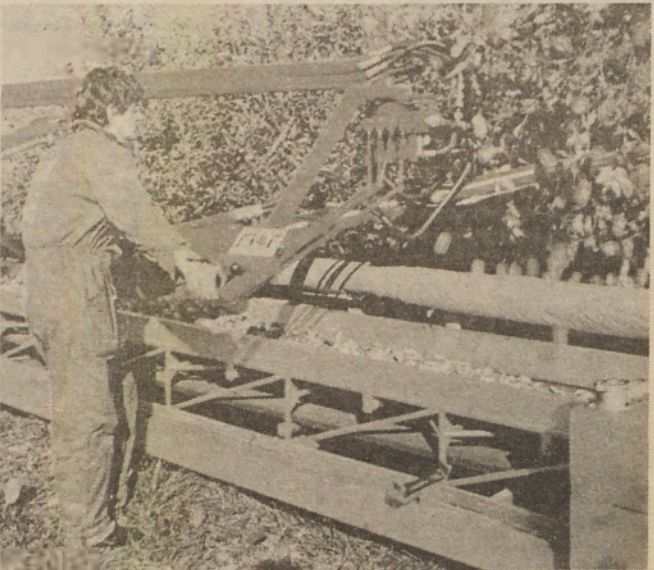

UNIVERZALNI HIDRAVLICNI TRESALNIK HT-83

Glede na namembnost je naprava kombanjski tresalnik sadja za industrijsko predelavo. Načrtovana je kot traktorski priključek, vendar z lastno hidravlično napravo in krmilnim mehanizmom za krmiljenje posameznih delovnih sklopov.

Glavna delovna opravila — otresanje, pobiranje in odstranjevanje listja ter spravilo plovov — so mehansko združena v enovito samodejno celoto. Ena bistvenih prednosti hidravličnega tresalnika HT-83 je zmožnost njegovega hidravličnega vibratorja, da spreminja frekvenco in amplitudo. To zagotavlja najboljše delovne učinke pri delu z različnimi vrstami (višnje, češnje, slive, olive, breskve, orehi, jabolka, hrške itd).

PROIZVAJA IN PRODAJA:

IMP TOZD SKIP, n. sol. o. 61210 LJUBLJANA, Celovška 479, telefon 061/52-861, 51-277, telex: 31473 yu skip

HIDRAVLICNI VLEČENI NAKLADALNIKI IMP DVIGALO

DN 6 — najmanjši nakladalnik v družini. Vleče ga lahko že traktor moči 9 kW. Lahko ga poganja tudi elektromotor moči 4 kW. Oprema po naročilu.

TEHNIČNI PODATKI:

maksimalni doseg
maksimalni dvig
maksimalna globina
dolžina stroja
širina stroja
kolotek
višina pri transportu

5000 mm dolžina pri transportu
4500 mm dimenzije koles — plaščev
1850 mm kot obračanja 360 stopinj
2600 mm moč elektromotorja
2100 mm maksimalna nosilnost dvižne roke
1800 mm teža stroja (z betonsko protiutežjo)
2500 mm delovni pritisk

4600 mm
10/75-15
brezkončen
4 kW
6 kN
15 kN
140 bar

DN 14 — izredno robusen nakladalnik, primeren za vsa zahtevna dela v kmetijstvu in drugih panogah. Oprema po naročilu.

TEHNIČNI PODATKI:

maksimalni doseg
maksimalni dvig
maksimalna globina
dolžina stroja
širina stroja
kolotek
višina pri transportu

6000 mm dolžina pri transportu
5550 mm dimenzije koles — plaščev
2600 mm kot obračanja 360 stopinj
3000 mm moč elektromotorja
2150 mm maksimalna nosilnost dvižne roke
1800 mm teža stroja (s protiutežjo)
3000 mm delovni pritisk

5000 mm
11,5/80-15
brezkončen
5,5 kW
1,4 kN
29 kN
140 bar

HIDRAVLICNI NAKLADALNIK JE NAMENJEN RAZNIM OPRAVILOM V KMETIJSTVU IN DRUGIH PANOGAH. TA SO:

— nakladanje in razkladanje trdnih in razsutih materialov, kopanje mehkih in trdih tal, dviganje in spuščanje bremen itd.
Pogon je možen na dva načina:
— s pomočjo traktorja prek kardanske gredi,

— kombinirano, prek traktorja ali elektromotorja, priključenega na električno omrežje. Slednji pogon priporočamo ker je najoptimalnejši, če je na dosegu električno omrežje.

DODATNA OPREMA STROJA VSEBUJE:

— dvodelna zajemalka,
— košara za pesu,
— vile za gnoj,
— kopalnik,
— klešče za les,

— kavelj za dviganje bremen,
— zaščitna kabina,
— bočno hidravlično opornico,
— centralno hidravlično opornico,
— elektromotorni pogon stroja.

PROIZVAJA IN PRODAJA:

IMP
EMOND n. sol. o., Tozd DVIGALO, n. sol. o.,
elektro, montaža, oprema, naprave, dvigala
61231 LJUBLJANA-ČRNUČE, Pot k sejmišču 32, p. p. 012
telefon 061/347-161

*Kje si draga mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Po krajši boleznj nas je v 82. letu zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in tašča

Terezija Zrim

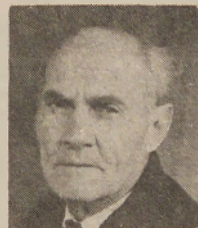
roj. Makovec
iz Motovilec

Prisrčna hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se g. duhovniku od Grada in g. duhovniku iz Šentvida pri Planini za pogrebni obred in poslovilne besede, pevkam za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Posebna hvala OO sindikata ŽVZ M. Sobota, kolektivu lekarne iz M. Sobote in Petrolu iz M. Sobote za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Motovilci, 27. 3. 1984

Žalujoči: VSI NJENI

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le iho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

10. marca 1984 nas je v 85. letu starosti za vedno zapustil naš dragi oče, dedek in pradedek

Ferdinand Vučko

iz Mahovec pri Apačah

Prisrčna zahvala vsem, ki ste našega dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

Žalujoči: sinovi Ferdo, Tone, Kazimir, Ivan, Jože in Ignac ter hčerke Marija, Cilka in Valerija z družinami

ZAHVALA

Ob bolečem dogodku, ko je za vedno zatisnila svoje trudne oči naša ljuba žena, mama, stara mama, tašča in teta

Marjeta Smej

iz Beltinec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku, ji darovali vence in cvetje ter v druge namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala medicinskemu osebju za vso pomoč ob njeni težki bolezni. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, vsem pevcem in govorniku KS za besede slovesa ob odprtem grobu.

Hvala vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi.

VSI NJENI

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
tebe dragi Stanko ni,
da bi skupaj še bili.*

V SPOMIN

4. aprila je minilo žalostno leto, odkar smo izgubili našega ljubega

Stanka Kironjo

iz Križevac v Prekmurju

Brez tebe je naš dom tih in prazen. Vedno bolj pogrešamo tvoje pridne roke in topel nasmeh. V naših srcih še živiš in boš živel do konca dni.

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prinašate cvetje na njegov prerani grob in na njem prižigate sveče.

VSI TVOJI NAJDRAŽJI

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v komaj 28. letu starosti za vedno zapustil naš dragi sin, brat in stric

Jože Ritoper

iz Moščanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali, vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem DO Panonija za vso pomoč.

Najlepša hvala vsem govornikom, domači mladini, GD Moščanci, Pečarovci, Dankovci in Kuštanovci, NK Moščanci, SD Moščanci, kolektivu prikojevalnice TOZD Oblačila DO Mura, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in vsem, ki ste darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujoči: ata, mama, brat Štefan, sestra Olga z družino in ostalo sorodstvo

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla in jokala,
ker tebe ni.*

ZAHVALA

14. marca nas je nepričakovano v 86. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Šantavec

iz Vadarec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem.

Hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Nenadoma in nepričakovano nas je ob skupnem delu v 64. letu starosti zapustila ljubljena mama, tašča in babica

Sidonija Vitez

roj. Kovač
iz Predanovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala govorniku KS Brezovci, duhovniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

Posebna hvala vsem sorodnikom, sosedom in ostalim, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Irena z možem Štefanom ter vnuka Zdenka in Boštjan

*Kje si ljubi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

27. marca nas je nepričakovano tiho in brez slovesa v 46. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in brat

Rudolf Radošič

iz Ižakovec 132

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebno sosedom, ki so nam priskočili na pomoč in nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Prisrčna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede, kolektivoma EGM Ljutomer in Rašica TOZD Beltinka, obrtniku Rudiju Poredošu, zdravstvenemu osebju iz Beltinec ter vsem, ki so darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Globoko žalujoči: žena Hedvika, hčerka Milena, sin Rudi, sestre in ostalo sorodstvo

*Kje si dragi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Po kratki in težki bolezni nas je v 81. letu starosti zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek in stric

Janez Horvat

iz Beznovec

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, darovali vence in cvetje ter dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku ob odprtem grobu in kolektivu TZV Boris Kidrič iz Maribora.

Žalujoči: hčerka Marjeta z družino, sinova Herman in Franc z družinami, vnuki, pravnuka in ostalo sorodstvo

*Kako nam sonce milo sije,
ker smo vedno žalostni,
smo nadražje na svetu izgubili,
tebe mama in sinek ljubljeni.*

V SPOMIN

10. aprila je minilo deset let, polnih žalosti, odkar nas je tragično zapustila žena in mama

Barica Kovač

in sin, oziroma brat

Dušan Kovač

iz Hrastje-Mote

Vajina mnogo prerana smrt je pustila v naših srcih globoko rano.

Spomin na vaju ne bo nikoli ugasnil.

Hvala vsem, ki obiskujete njun grob.

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO VAJU IMELI RADI

KURIRČKOVA POŠTA V POMURJU

SLOVESNO IZ KRAJA V KRAJ

Dolga je pot, ki so jo doslej že opravili nosilci kurirčkove pošte v Pomurju. Z njo so na poti od 23. marca in v tem času so že prehodili ljutomersko, lendavsko in soboško občino, včeraj (v sredo) pa so jo sprejeli pionirji občine Gornja Radgona.

Kot je to že tradicija, so pohiteli iz kraja v kraj, od javke do javke, se ustavljali ob spominskih obeležjih iz NOB, na šolah pa so s skupaj s predstavniki zveze borcev, zveze socialistične mladine in drugih družbenopolitičnih

vrednotam ter pripravljenost take vrednote ohranjati in jih razvijati. Tako je bilo tudi ob predaji kurirčkove pošte pionirjev iz lendavske občine svojim vrstnikom iz občine Murska Sobota pri Trajbarjevi kleti v Strehovskih goricah. Po krajšem kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci osnovnih šol Dobrovnik in Bogojina, je številnim pionirjem iz okoliških krajev, borcem in domači spregovorila prvoborka udeleženka NOB v Prekmurju Ela Ulrih-Atena. Obudila je

Proslava pri Trajbarjevi kleti Strehovskih goricah, katere se je udeležila tudi prvoborka Ela Ulrih-Atena. (Foto: F. M.)

organizacij obujali spomin na partizanske kurirje, na borbo naših narodov in narodnosti proti okupatorjem ter hkrati manifesturali svojo pripadnost vsem revolucionarnim

spomine na dogodke iz časa NOB, zlasti pa še na sestanek v Trajbarjevi kleti.

Jože Graj
Feri Maučec

V TURNIŠČU SO OGORČENI

KDAJ NOVA LEKARNA?

V mesecu juliju 1982 so v Turnišču odprli sodobno zdravstveno ambulanto. Medtem ko sta zdravnik splošne medicine in zobozdravnik kmalu zatem začela z delom, je lekarna še vedno prazna. Zakaj?

Komisija za tehnični prevzem objekta je ugotovila 1982. leta nekatere napake. Zaradi nestrokovno položenih oziroma zavarjenih toplovodnih cevi je prišlo do izlita voda, zato pa do poškodovanja zidov. Izvajalec del Gradbenik Lendava se je obvezal, da bo to napako in še nekatere druge popravil, kar je tudi storil. TOZD Pomurske lekarne so z dopisom z dne 13. 9. 1983 obvestile krajevno skupnost Turnišče, da bo lekarna začela poslovati oktobra 1983. To se še vedno ni zgodilo, čeprav jih je krajevna skupnost 20. januarja 1984 opozorila na dano obljubo, 1. marca 1984 pa je za posredovanje zaprosila še izvršni svet skupščine občine Lendava.

Odnos Pomurskih lekarn do Turnišča je nevzdržen! Občani ga upravičeno obsojajo. Dobro se zavedajo, da zdravstvene postaje ne bi bilo moč zgraditi, ko ne bi sami neposredno prispevali denarja. Tako je tovarna Planika dala 1.000.000 dinarjev, občani pa so s samopriskom dali 2.350.000 dinarjev. Povsem upravičeno torej kritizirajo neprimeren odnos lekarnarjev, kajti prostor že poldrugo leto ne služi svojemu namenu, čeprav je že opremljen.

Dva sta vzroka, zakaj si Turniščani in okoliščani želijo čimprejšnje obratovanje lekarne. Prvič zato, ker so jo pomagali graditi s samopriskom, drugič pa zato, ker prostor, v katerem je zdaj le-

karna, nujno rabi osnovna šola Turnišče. V njem pa bo šola uredila učilnico za glasbeni pouk in druge interesne dejavnosti. Ustanova je namreč zelo na tesnem s prostori.

Verjetno Pomurske lekarne imajo svoj „upravičeni vzrok“, zakaj odlašajo s preselestitvijo lekarne v nove prostore. Nekaj so jih svojčas tudi naštele. Poleg že omenjenih cevi, ki da so prepuščale vodo, menim, da drugi vzroki niso tako „težki“, da zaradi njih ne bi mogli urediti poslovanja lekarne. Na primer to, da „v lekarni ni telefonskega aparata, keramične ploščice niso dovolj visoko, steklene površine pri tleh niso zaščiteni...“ Glede na to, da so Pomurske lekarne pozneje (po popolni ali delni?) odpravi pomanjkljivosti obljubile vselitev v oktobru lanskega leta, je toliko bolj nevzdržno odlašanje. Verjetno gre za svojevrstno kljubovanje.

S. Sobočan

Skoraj 40 tekmovalcev

Tokratni gostitelji radgonskega občinskega tekmovanja so bili mladi iz apaške OŠ Karel Destovnik Kajuh. V sodelovanju z OK ZSMS so prireditev uspešno pripravili, izkazali pa so se tudi mladi tekmovalci. Med osnovnošolci jih je sodelovalo 27, zmagal pa je Omar Dominik pred Srečkom Dominikom in Bojanom Danijem, vsi trije z OŠ Ivan Vojko Nemeč Radenci. Med 11 mladinci in mladinkami v kategoriji srednjih šol in osnovnih mladinskih organizacij pa je slavila mladinka iz novo ustanovljene OO ZSMS Orehovci Nada Koler, druga je bila Helena Žerdin iz osnovne organizacije Hrastje-Mota, tretji pa Vladimir Ivančič iz SŠGT Radenci. Vseh šest bo zastopalo radgonsko mladino na regijskem tekmovanju Tito — revolucija — mir, ki bo 21. tega meseca v domu učencev v Radencih.

vp

Z Uprave za notranje zadeve v Murski Soboti

2. aprila ob 14.45 uri se je Ludvik Glažar iz Murske Sobotice peljal s kolesom po Miklošičevi ulici. Nenadoma ga je zaneslo v levo in se je zaletel v tovorni avto, pri čemer se je hudo poškodoval.

Prav tako 2. februarja se je zgodila prometna nesreča v Petanjcih. Franc Svetanič iz Vadarec je pri hiši številka 104 zapeljal na levi vozni pas, v tem času pa je nasproti pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Stefan Horvat iz Bogojine. Gmotna škoda znaša 40.000 dinarjev.

V petek, 6. aprila, ob 21.45 uri je 52-letni Martin Hozjan iz Črenšovcev 60 šel iz Srednje Bistrice in ob sebi potiskal kolo. Hodil naj bi po sredini desnega dela vozišča. Nasproti se je pripeljal z osebnim

avtom Stefan Smej iz Odranec, ki je Hozjana zadel in zbil v jarek. Pešec je na kraju nesreče umrl.

7. aprila ob 0.15 uri je pri hiši 108 v Šalovcih Emil Šebok iz Šalovec ustavil avto, vendar je imel prižgane luči in smerni kazalec. S Hodoša je nenadoma pripeljal osebni avto, ki ga je vozil Karel Šnurter iz Šalovec. Voznik je spregledal Šebokov avto in se zaletel vanj. Škodo so ocenili na 30.000 dinarjev.

V soboto, 7. aprila, se je voznik kolesa z motorjem Branko Kološa iz Murske Sobotice peljal po Cankarjevi ulici. V križišču naj bi izsiljeval prednost, zato se je zaletel v osebni avto, ki ga je vozil Janez Hauko iz M. Sobotice. Kološa ni imel potrdila o poznavanju cestnoprometnih predpisov. Gmotna škoda je 17.000 dinarjev.

Iz Lendave smo prejeli poročilo o prometni nesreči, ki se je zgodila 8. aprila ob 0,45 uri. Rudolf Baša iz Lendavskih goric 141 se je peljal z osebnim avtom iz Lendave proti Dolgi vasi. Tu je prehitel osebni avto, zato je vozilo zaneslo in trčilo je v betonsko ograjo. Lažje sta se poškodovali sopotnici Irma in Gabriela Feher, obe iz Dolgovaških goric. Materialna škoda pa znaša 150.000 dinarjev.

V preteklem tednu pa je bilo tudi veliko nezakonitih prisvojitvev premoženja. V gozdu Alojza Antolina v Ivancih je nekdo posekal hrast in 8 akacij. Škoda znaša 10.000 dinarjev. V Čikečki vasi pa so ukradli 4 kubične metre borov. Ernest Pojbič je oškodovan za 30.000 dinarjev.

Kot kaže, niso več varne niti žice v vinogradih. Iz gric Antona Se-

verja iz Globoke je nekdo ukradel 400 metrov pocinkane žice, poleg tega pa še 100 litrov plinskega olja, ki je bilo v kleti. V le-to je namreč vlomil.

Vlomljeno je bilo v novo trgovino Mercatorja v Spodnji Ščavnici. Storilec je odnesel 63.000 dinarjev in nekaj salam.

Iz 4 osebnih avtomobilov, parkiranih pred stanovanjskim blokom na Lendavski cesti, je ponoči nekdo iztočil 25 litrov bencina, poškodoval avte, tako da je skupna škoda okrog 3.000 dinarjev.

Demiri Fuzi iz Ljutmera je na postaji milice prijavil, da je nekdo prezal gumo na njegovem tovornjaku in s tem napravil za 16.000 dinarjev škodo.

Š. S.

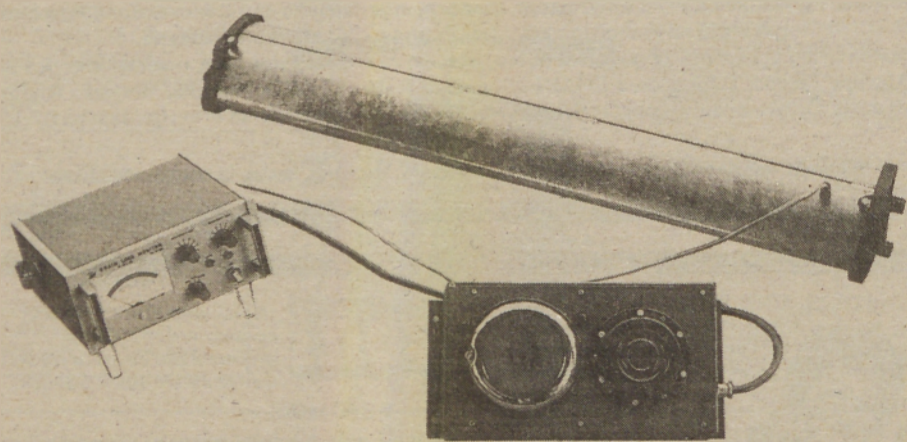
PREKMURKA

DELOVNA ORGANIZACIJA

AGROSERVIS, p. o.
Murska Sobota

NOVO V KMETIJSTVU!

MONITORING TIP 203

NAMEN NAPRAVE

MONITORING je namenjen uravnavanju zmija pri sejanju s kombajni. Opozarja kombajnista, da je prešel razpis zmija mejo, ki je bila v naprej predvidena. Naprava omogoča vozniku, da izbere ustrezno brzino kombajna ob žetvi, v odvisnosti od vrste žitaric in pogojev žetve. Uporablja se za pšenico, koruzo, sojo, rž, ječmen in sončnice.

PRODAJO, VGRADNJO IN SERVISIRANJE NAPRAVE OPRAVLJA DO „AGROSERVIS“, Murska Sobota, Koroška cesta 58, telefon: (068) 21-630.

Petdeset let Kluba prekmurskih akademikov

Klub študentov Prekmurja je tretjega aprila praznoval svojo petdesetletnico. V ta namen so pripravili v kavarni hotela Diana krajši kulturni program. Nastopila sta mlad prekmurski poet Milan Skledar in pesna skupina z ekonomskega šolskega centra.

Med udeleženci srečanja, ki se jih je zbralo okrog štirideset, so bili nekateri ustanovni člani in prvi predsednik Kluba prekmurskih akademikov dr. Škerlak, kateremu so podarili monografijo o Murski Soboti. V krajšem nagovoru je dr. Škerlak govoril o nastanku kluba. Poudaril je, da je bil ustanovljen z namenom, da združi vse napredno usmerjene prekmurske študente. Člani so se zavzemali za odpravo socialnih razlik in prosvetljevane Prekmurja.

Po končani svečanosti se je srečanje nadaljevalo v sproščenem pogovoru med nekdanjimi in sedanjimi člani kluba.

Čeprav se je njegova dejavnost v današnjem času omejila na družabno dejavnost, bi glede na vlogo, ki jo je imel v preteklosti, pričakovali, da bodo občini in družbeno-politične organizacije namenili tej obletnici večjo pozornost. Toda žal ni tako, saj se srečanja ni udeležil razen mladine noben predstavnik občine Lendava ali Murska Sobota ter družbenopolitičnih organizacij.

Janez Votek

NOVE METODE DELA

V zaostrenih razmerah gospodarjenja je manj denarja tudi za delo mladinske organizacije. S tem so se soočili mladi iz osnovnih organizacij na zadnji programski seji OK ZSMS Gornja Radgona. Dogovorili so se, da bodo poskusili narediti čim več z manj denarja, pri delu pa uporabiti nove metode. Gre predvsem za skupno vodenje akcij več osnovnih mladinskih organizacij, ker so za posamezne preveliko denarno, pa tudi kadrovsko breme.

Sicer pa bodo mladi iz radgonske občine tudi v prihodnjem obdobju posvečali največ pozornosti že utečenim oblikam dela in stalnim nalogam, kot so usposabljanje članstva in vodij osnovnih organizacij, mladinske-mu prostovoljnemu delu, vse bolj pa se bliža tudi mesec mladosti. Zvezno štafeto mladosti bodo dočakali in sprejeli od lenarskih mladincev 14. maja, pripravljajo pa še občinsko štafeto, ki bo letos na poti le dva dneva. Za mladinsko prostovoljno delo je največ zanimanja med pionirji in že doslej se jih je prijavilo več kot 20, ki se bodo udeležili zvezne akcije Istra '84 v okviru regijske brigade

Štefan Kovač Marko. Bolj pa se zatika pri zagotavljanju potrebne števila brigadirjev za občinsko brigado, ki bo sodelovala na republiški akciji v Suhi Krajini.

Izvolih so tudi novo članico predsedstva OK ZSMS zaradi odhoda dosedanje na študij izven regije.

V. Paveo

KOTO KOTEKS—TOBUS LJUBLJANA
TOZD SUROVINE (Sektor odkupne mreže)
Ljubljana, Miklošičeva 5

išče na območju Ljutomera

pogodbenega zbiralca za zbiranje živalskih kož.

Za ureditev prostora, ki naj bi imel 25 kv. m, ponujamo ugoden kredit v višini 150.000.— din s petletnim rokom vračanja.

Interesentom ponujamo ugoden zaslužek, podrobnejše informacije dobite na Sektorju odkupne mreže, Ljubljana, Cigaletova 8 a, telefon 061 — 311-057.

